ناول

لسم ولسمشر

لیکوال: **نورالله سلطان زوی**

د کتاب ځانګړنې:

د کتاب نوم: **لسم ولسمشر /نـاول**

لیکوال: نورالله سلطان زوی

د پښتي ډیزاین: صدیق علمي

د چاپ شمېر: دوه زره ټوکه

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ ش

چاپځای: وایګل چاپ/۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

کمپوز: حسیب الرحمن ساحل

ددې کتاب د هر ډول چاپ او خپرولو حقوق له لیکوال سره خوندي دي

ډالۍ

ټولو هغو وګړو ته چې ضميرونه يې د واقيعتونو په لټه کې وي.

استاد نورالله سلطان زوی

سریزه

زموږ اتلان تل له مړینې وروسته یادیږي، ښې بیلګې یې سید جمال الدین افغان، غازي امان الله خان او ډاکټر نجیب الله دي.

هر څوک دا خبره کوي، راځئ د خپلو اتلانو قدر د دوی په ژوندونې وکړو خو هیچا په دې برخه کې قدم پورته نه کړ. تل مو اتلان په ستړي او ستومانه حالت کې یا دې ته اړ کیږي چې خپل وطن پریږدي یا د پردیو په لمسون وژل کیږي.

دا راته لویه بې انصافي ښکاري چې په ژوندون یې په کانو ولو او سل کاله وروسته بیا پرې ویاړو.

نو ما هم په همدې موخه د خپل اتل ولسمشر محمد اشرف غني په هکله د لسم ولسمشر تر سرلیک لاندې یو ناول ولیکلو.

په دې ناول کې مې د ولسمشر محمد اشرف غني هغه وطن پالنه را اخیستې دی چې زموږ راتلونکی نسلونه به زر کاله وروسته هم پرې ویاړی.

څرنګه چې ناول ډېر معلومات نه شي ځایولی نو زه هم پر څو کلي مسایلو پسې لاړ یم او له جزیاتو مې ډډه کړې.

نور تاسو او د ناول ترمنځ خنډ نه جوړیږم دا تاسو او دا مو لسم ولسمشر.

استاد نورالله سلطان زوی

شونډې يې وخوځېدې، لاسونه يې لپه کړل، ښه ځنډ وروسته يې دواړه لاسونه په مخ کش کړل. جاينماز يې له ګومڼو (د جاينماز پيڅو) را ونيولو ټول يې کړ. په الماري کې يې کېښود. د چپ لاس په مړوند يې ساعت تاو کړ، ساعت ته يې سترګې ونيولې، له يوې شل دقيقې تيرې وې. په ديوال ځوړند تصوير يې سترګې ولګېدې.

ورو ورو ورنژدې شو. ښه ډېر يې ورته وکتل.

خو تسلي يې و نه شوه.

تصوير يې راښکته کړ. له ځان سره وغړېده، ويې ويل:

ـ نن خو دې بيا په سترګو کې ارام نه ليدل کېږي!!

د څادر پيڅه يې د تصوير په ښېښه تېره کړه، په ښېښه نرۍ اوږدې ليکې جوړې شوې، بيا يې په خپل ځای کې را ځوړند کړ.

يوه شيبه غلی شو، په تصوير کې يې سترګې ګنډلې وې، له خولې يې اخ و وت:

ـ اخ زما خدايه! صبر راکړې، صبر!

په سترګو کې يې اوښکې ځليدلې يو سوړ اسويلی يې و يوست، مخامخ يې ديوال ته ډډه و وهله، په فکرونو کې ډوب شو.

ښکلا د چای پتنوس را د ننه کړ. پتنوس يې په ځمکه کېښود، د پلار په لوري يې پام شو، چې سترګې يې لکه غمي ځليږي.

د پلار تر څنګ کښېناستله، لاسونه يې ترې په ګوتو کې ونيول، د ټيکري په پيڅه يې د پلار اوښکې وچې کړې او په غلي غږ يې وويل:

پلاره!

ـ نن دې بيا دې تصوير ته اوښکې توئې کړې؟

ـ دا تصویر به دې لیونی کړي، ټول ویښتان یې درسپین کړل، لکه د عربو مسافري دې چې کړې وي!

الماس خپلې سترګې ؤمږلې، ښکلا یې په سر ښکل کړه، ویې ویل:

ـ نه لورې دا تصویر زما د هیلو او خوبونو هېنداره ده!

دا طبیعي خبره ده، کله چې یو څوک خپلې هیلې او خوبونه د حقیقت په بڼه و ویني؛ نو کله تېر وخت وریادیږي، کله راتلونکی او د دې دواړو وختونو تر منځ پرتله کولو پر مهال یې له سترګو اوښکې تویږي!

خو دا اوښکې کله د بیوسۍ شکل لري او کله کله د غرور بڼه هم خپلوي.

ښکلا د تصویر په لوري لاس سم کړ، ویې ویل:

ـ زه به همدا اوس دا تصویر له دې کوټې لرې کړم، ترې خلاص به دې کړم.

له انګړه به یې هم د باندې وباسم.

ښکلا له ځایه پورته کېدله، چې تصویر له دیواله لرې کړي او د باندې یې وباسي، خو الماس په مټ کې ونیوله، ورته ویې ویل:

نه نه لورې!

ـ دا څه کوې؟!

د دې تصویر ایستل زما د ساه ایستل دي!

دا منم چې په څرګنده مې ژړوي، خو د ژړا تر څنګ یو ډول سکون را کوي. د دې تصویر تر شا روښنایي وینم، خو په دې نه پوهیږم چې دا وړانګې له کومه ځایه راځلیږي!

ښکلا غلې ودریده او د پلار په سترګو کې یې سترګې ونیولې، زړه یې لوی کړ، له پلار یې ؤپوښتل:

نو په دې تصوير کې څه دي، چې هم دې ژړوي او هم سکون درکوي؟

ـ زه خو چې ټوله ورځ هم ورته وګورم، کومه اغيزه نه راباندې کوي يوه کېږۍ ده! دوه سترګې او يو ډنګر وجود!

الماس مسکی شو، ښکلا ته نږدې شو بيا يې په سر ښکل کړه، خبرې يې پيل کړې:

لورې! په دې تصوير کې زه د يو ملت هيلې وينم!

د هغه کړيدلي ملت هيلې، چې د ځګيرويو او کوکو له لاسه يې ټول کاينات شپه او ورځ ژړيږي. کله چې د يو داسې ځوريدلي ملت هيلې وګورې چې مسکۍ مسکۍ کيږي او د غوړيدو په حال کې وي؛ نو حتماً به هم سکون اخلې او هم به ژاړې!

زه په دې تصوير کې ډېر درد وينم.

ـ هغه درد چې زه يې وينم، که نړۍ يې هم ووينې نو ټوله نړۍ به په ژړا شي کوکې به وکړي! کائنات به بې هوښه شي! ټوله نړۍ به ولړزوي.

ښکلا په تصوير کې سترګې ونيولې، خو نه يې پکې هيلې ليدلی شوې او نه يې په کې درد، نو ځکه يې نه سکون ورسره کولو او نه يې ورته ژړل.

ښکلا تصوير ته ګوته ور سمه کړه، ويې پوښتل:

نو دا څه ډول تصوير دی، چې تاسو په کې هر څه وينئ او زه په کې هيڅ !؟

الماس او زرغونې همدا يوه لور لرله، چې په دولسم ټولګي کې يې زده کړې کولې. الماس به تل خپلې لور ښکلا ته د هېواد تاريخي کيسې ويلې او دا سپارښتنه به يې ورته کوله، چې په راتلونکې کې بايد د پلار په څېر يوه با جرئته مسلکي ښوونکې شي.

الماس یوه شیبه غلی شو، بیا یې د ښکلا پوښتنې ته داسې ځواب ورکړ:

لورې لومړی چای واچوه بیا به خبرې کوو.

ښکلا هم له ځایه پاڅېده پلار ته یې چای واچوه پیاله او شریني داني چې د گوړې له ژېړو کنډوکو ډکه وه د پلار مخې ته کېښودل.

د شنه چای شمه په پیاله کې ښکته او پورته کېدله.

الماس په پیاله کې سترگې ونیولې بیا یې سترگې پورته کړې ښکلا ته یې وویل:

لورې! ته هم یوه پیاله وڅښه.

ښکلا لا ناسته نه وه، چې الماس د پیالو پتنوس را کش کړ او ښکلا ته یې په بله پیاله کې چای واچوه.

د پیالو له غاړو د چای تاوونه لکه ماران را پورته کېدل الماس خپلې خبرې پیل کړې:

لورې! په دې تصویر کې ډېرې خبرې دي. هغه متل مې را یاد شو چې وايي:

یو تصویر زر خبرې!

که ووایم: یو تصویر او یو راتلونکی! نو دا به هم سمه وي، خو زه یې را لنډوم:

په دې تصویر کې چې تاسو څوک وینئ له نن څخه ۷۰ کاله وړاندې د لوگر ولایت د شاه جهان احمدزي په کورکې یې دې نړۍ ته سترگې وغړولې.

د کورنۍ غړي یې ډېر خوښ ؤ. له خدای ﷻ څخه یې شکر اداء کړ چې په داسې یو ښکلي ماشوم یې ونازول.

خوږ ؤ، ډېرې ښکلې سترگې یې درلودې، گرد مرد سپین لاسونو ته به یې د هر چا مینه راتله او د کورنۍ په ټولو غړو له حده زیات گران ؤ. مور او

پلار یې ښه پالنه کوله. ورځ په ورځ ښه کېده. څو کاله وروسته ښوونځي ته د تلو شو. د همدې ولایت په یوه ښوونځي کې یې په زده کړه پیل وکړ، له کوچنیتوبه یې له کاغذ او قلم سره مینه لرله.د کتابونو زرغون رنګه ځرمنیزه بکسه به یې تر شا تړلې وه. په خپلو همزولو کې به له ورایه ښکاریده. په ډېر شوق او ذوق سره یې د ښوونځي دا خواږه وختونه تېرول، چې څه وخت وروسته یې د حبیبیې لیسې ته لار ومونده.

څو کاله وروسته یې د حبیبیې لیسې څخه د۱۲ ټولګي د فراغت سند ترلاسه کړ.

د زده کړې او پوهې بې کچې مینې یې ارادې لا پیاوړې کړې او غوښتل یې، چې زده کړه وکړي که هغه په هر ځای کې وي.

نو ځکه له دې وروسته د لوړو زده کړو د تر لاسه کولو په موخه د لبنان هېواد ته لاړو. د څو کالو هڅو او ستونزو ګاللو وروسته په دې وتوانیده، چې د بیروت امریکایي پوهنتون کې د سیاسي علومو په برخه کې د لیسانس او ماسټري سندونه ترلاسه کړي.

د ماسټري د ترلاسه کولو څخه وروسته بېرته د ګران هېواد افغانستان په پاکه خاوره قدم کېښود. د کابل پوهنتون د ټولنیزو علومو په پوهنځي د وګړ پوهنې په برخه کې یې په تدریس پیل وکړ. په هغه وخت کې د کابل په پوهنتون کې تدریس د هر چا د وسې کار هم نه ؤ، یوه ځانګړې وړتیا به دې لرله، چې هلته د استاد په دنده ګمارل شوی وای.

الماس په دوه ګوتو کې د ګوړې کنډوکی را واخیست تر غاښونو یې لاندې کړ، د چای پیاله یې پورته کړه غوړپ یې ترې وکړ، د ګوړې کنډوکی داسې خوږین شو لکه په لوټه چې اوبه واچوې. د الماس له خولې هم د چای

تاوونه را ووتل او له پیالې هم تودې لوخړې پورته کېدلې، پیاله یې په لاس کې نیولې وه او ښکلا ته یې وویل:

لورې له چای هم غوړپ کوه!

دا ډېرې اوږدې کیسې دي.

زما پلار ته دې خدای ﷻ ښښنه وکړي ډېر پرې ګران وم. تل به یې راته د سقاو د وخت کیسې لوستلې.

دواړه به په یوه کمپله کې پټ ؤ، خو له ځان سره به مې ویل:

کاش مور مې هم راسره وای، ځکه د مور لمن خو جنت وي جنت!

له بده مرغه چې زه یتیم وم مور مې په پلار سپارلی وم.

پلار به مې هم زما د ذهن بوختولو په موخه هره شپه راته یوه یوه تاریخي کیسه لوستله. د مور په بیلتون کې له ځانه په ناخبره توګه یو تاریخ پوهـ شوم. اوس مې هم په یاد دی چې یو ماخوستن مې پلار لږ ناروغ ؤ او راته ویې ویل:

نن ناروغ یم ومې ښښه کیسه نه شم ویلی.

ما هم ورسره ؤمنله. خو زه د کیسې له هنره نه وم خبر. تر ډېر وخته ویښ وم په یو لټ او بل لټ به اوښتلم؛ خو یو وخت ؤ چې سترګې مې خوب نیولې وې راویښ شوم.

پلار مې سهارنۍ چمتو کړې وه، هر چاته دې خدای ﷻ داسې پلار ورکړی، په ګډه مو له سهارنۍ ډېر خوند واخیست. پلار مې پوهنتون ته لاړ او زه ښوونځي ته.

پلار مې د ټولنیزو علومو په پوهنځي کې استاد ؤ او مور مې د یوې لیسې مدیره وه چې هغې هم په ټولنیزو علومو کې خپلې زده کړې ترسره کړې وې.

پلار به مې ویل:

مور دې يوه ډېره مهربانه ښځه وه، په ښوونځي کې به يې په يتيمو ماشومانو ځانګړی پام کاوه؛ خو خبره نه وه چې خپل زوی هم بې موره پرېږدي او د تل له پاره ورسره خدای په اماني کوي. زه هم له دوی اغېزمن شوم چې د تاريخ په څانګه کې مې خپلې زده کړې پيل کړې او اوس د تاريخ استاد يم.

ښکلا فکرونو په مخه کړه، په ذهن کې يې عجيب تصوير مجسم شو:

اوه کلن ماشوم له خپل پلار سره په کمپله کې پټ وي او د پلار خبرو ته يې غوږ نيولی وي. هره خبره يې په ډېر پام سره اوري. برنګې سترګې يې په تياره کې ځلېږي. يو وخت وي چې په سترګو کې يې د غړيدا ځواک نه وي پاتې، ځلا يې ورو ورو کمېږي او د پلار خبرو يې د خوب غېږې ته سپارلی وي.

پلار يې هم ؤپوهېږي چې ماشوم ويده شو پر بالښت يې سر ورسم کړي، کمپله پرې کش کړي. له خولې يې سوړ اسويلی ووځي، بيا ووايي:

مور هم لوی نعمت دی. نارينه هغه وخت پوهېږي، چې د يو ماشوم پالل ورغاړې شي، چې د ماشوم لويول څومره ستونزې لري.

په دې وخت کې د ښکلا له سترګو اوښکې توئې شوې، ژر ژر يې د خپل سالو په پيڅه وچې کړې، د چای پياله يې پورته کړه يو ښه غوړپ يې ترې وکړ او د پلار د پام اړولو له پاره يې وويل:

فکر کوم چې تاسو له دې تصوير سره د استادۍ رشته هم پالۍ؟

الماس مسکی شو او زياته يې کړه:

کاش چې زه هم داسې يو څوک وای!!

الماس بيا له چای غوړپ وکړ او خپلې خبرې يې وغځولې:

لورې! کوم، کوم نوښتونه به يې درته ووايم:

یو څه وخت وروسته د بورس له لارې د نیویارک کولمبیا پوهنتون ته لار وموندله، د ځوانۍ انرژي یې د پوهنتون په درسونو مصرف کړه او له یاد پوهنتون څخه یې په نړیوالو اړیکو کې د ماستري بل سند ترلاسه کړ. شپه او ورځ یې په ځان یوه کړه او خپلو ټولګیوالو ته یې خپل افغاني غرور ښکاره کړ.

الماس د چای پیاله پورته کړه، ښکلا ته یې ورمیږ ور کوږ کړ، ورو یې وویل:

لورې! چای در څخه سوړ شو.

ښکلا سمدلاسه پیالې ته لاس ور وغځولو، پیاله یې پورته کړه.

الماس په شونډو ژبه کش کړه، لمندې شونډې یې وښوریدلې، ویې ویل:

د وخت ضایع کېدل یې وجدان نه منل، د دوکتورا تر لاسه کولو ته یې پایڅې بډ وهلې، د وګړ پوهنې په برخه کې یې له همدې پوهنتون څخه د دوکتورا سند هم تر لاسه کړ. دغه دوره یې هم ډېره بریالۍ وه. په افغاني غرور یې خپلې وړتیاوې نړۍ ته وښودې. وروسته د کالیفورنیا د برکلي پوهنتون ته د تدریس په موخه ځکه بلنه ورکړل شوه، چې د محصلۍ په دوره کې یې د ټولو استادانو پام خپل کړی ؤ. اته کاله یې په یاد پوهنتون کې تدریس وکړ او همدارنګه د امریکا جان هاپکنیز پوهنتون کې یې هم د استادۍ سپیڅلې دنده ترسره کړه.

ښکلا وروځې کش کړې، ویې ویل:

برکلي او جان هاپکنیز پوهنتونونه خو د نړۍ له غورو پوهنتونو ګڼل کیږي.

الماس د هو په مانا سر وښوراوه. خپلې خبرې یې وغځولې:

همدارنګه نړیوال بانک کې د لوی پوهـ انسان په توګه یې دنده پیل کړه.

ـ د اقتصادي پروګرامونو د انساني اړخونو تحلیل به یې کولو او مناسبې حل لارې به یې وړاندېزولې.
ـ تقریباً ۱۱ کاله یې په نړیوال بانک کې دنده ترسره کړه خپل کار یې په ختیځه اسیا کې د پروژو په طرحه کولو پیل او وروسته یې د نړیوال بانک له پاره سیاسي ستراتیژي ترتیب کړه.
الماس د خبرو په منځ کې له ښکلا ؤ پوښتل:
لورې څه فکر کوې چې په نړیوال بانک کې ۱۱ کاله کار کول لوی ویاړ نه دی؟!
ښکلا وویل:
هو پلاره لوی ویاړ دی او د هر چا کار هم نه دی!
الماس خپلې نیمګړې خبره را واخیسته:
ـ په همدې وخت کې د هېوادونو په هکله یې د نړیوال بانک ستراتیژي وکتله او اړین اصلاحات یې وړاندیز کړل.
ښکلا د خبرو په منځ کې وویل:
د افغاني غرور خبرې خو هر سړی کوي خو دې ته وایې افغان! په نړیوال بانک کې کار کول هم وړتیا غواړي!
الماس د یو اسویلي په بدرګه وویل:
هی لورې! تر اوسه خو مې ډېر لږ څه درته وویل، خېر نوره به هم ؤپوهیږې.
الماس خپلې خبرې بیا وغځولې:
ـ په نړۍ کې د ادارو او دولتي بنسټونو په هکله یې د یو لړ بنسټیزو اصلاحاتو وړاندیز وکړ.

ـ د روسيې د ډېرو سکارو پر پروګرامونو يې د خپلو وړانديزونو د عملي کولو کار پيل کړ.

ـ په چين، هندوستان او روسيه کې يې د لويو پروژو اقتصادي اصلاحاتو د پلي کولو له پاره پنځه کاله اغيزمن کار وکړ.

ښکلا د خبرې په منځ کې را ولويده:

پلاره! نور خلک د خپل هېواد په جوړونه کې له هر چا ګټه اخلي خو موږ د خپل هېواد په ړنګولو کې له هر چا مرسته غواړو!

الماس د يو سوړ اسويلي په بدرګه وويل:

بس د نورو او زموږ ترمنځ توپير همدا دی!

الماس سر وښوراوه بيا يې نيمګړې خبره را واخيسته:

په ټولو کارونو کې يې ښې پايلې ولرلې، نو ځکه يې ټول نړيوال درناوی کوي او په هر پوهنتون کې يې استادان د يوې بيلګې په توګه محصلينو ته يادوي.

کله چې به يې د نورو هېوادونو په هکله خپل نظر وړاندې کاوه بيا يې د خپلو وړاندې شويو نظرياتو په عملي کولو کار پيلولو، نو د خپل هېواد بې وزله، نيستمن او جګړه ځپلي هېوادوال سترګو کې ښخ ؤ او ويل به يې:

کاش زه په خپل هېواد کې داسې پروژې تطبيق کړم! دا زما لويه کمزوري ده، چې خپل هېواد ته مې څه نه دي کړي.

آيا پر ما مې هېواد حق نه لري؟

آيا د هغو کورنيو غربت وزغمم، چې ماشومان يې هره شپه نهار ويده کيږي؟!

تل به يې ځان ملامتولو او له لوی خدای ﷻ څخه به يې غوښتنه کوله:

يا الله! داسې يو فرصت په لاس راکړې چې د خپلو هېوادوالو په ټپونو پټۍ کېږدم. شپه او ورځ کار وکړم، چې خپل هېواد وال له غربت وژغورم.

الماس تصویر ته گوته ور سمه کړه ویې ویل:

له ماشومتوبه یې له زده کړې سره مینه وه. د هر موقف تر څنګ یې زده کړې کړې دي.

په نړیوال بانک کې د کار پر مهال ئې د هارواړډ ـ اینسیډ او ستنفورډ تجارتي پوهنتونونو له خوا د مشرتابه (رهبریت) تر عنوان لاندې جوړ شوي روزنیز پروګرامونه وځارل.

ـ د اتم ولسمشر د واکمني راپرځېدلو وروسته یې بیا د افغانستان په خاوره قدم کېښود. زړه یې بل ډول خوښي کوله او ویل یې:

نن د دې وجود انرژي د پلرونو او نیکونو ټاټوبي کې په مصرف رسوم.

ښکلا د پلار خبرې پرې کړې:

خود به خوښ ۇ، چې د کلونو کلونو ارمان یې پوره کېده.

الماس غاړه تازه کړه، ویې ویل:

سمدلاسه لاس په کار شو. د لخضر ابراهیمي د لوی سلاکار په توګه یې په کار پیل وکړ.

ـ د بن د پروسې په عملي کولو یې هم کار پیل کړ او په لنډ مهاله اداره کې یې د اداري مشر سلاکار په توګه دنده ترسره کړه. لومړنی کس ۇ چې خپلې تجربې یې د خپلو خلکو د خدمت له پاره په کار واچولې.

په نړۍ کې یې په ډېرو لوړو بستونو کار کړی، خو د یو افغاني او انساني احساس له مخې یې دا هر څه پرېښودل. په دوه زره یو زکال د سیپټمبر د یولسمې پیښې څخه وروسته په نړیوال بانک کې له دندې څخه استعفا لیک وړاندې کړ.

د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د ماليې وزير په توګه وټاکل شو، چې په دې برخه کې يې خورا ډېر د پام وړ بدلونونه راوستل او په سيمه کې تر ټولو غوره محاسب په نوم يادشو!

د ماليې په برخه کې يې د بنسټيزو اصلاحاتو او نوښتونو سره د هېواد د مالي سياست، شفافيت او حساب ورکونې پروسه يې عملاً رامنځ ته کړه.

- په دې وتوانيده چې په درې اونيو کې د دولت عوايد مرکزي کړي.

- نوي بانکي نوټونه يې چاپ کړل او بازار ته يې وړاندې کړل. د يوې ښې سيکې خاوندان يې کړو؛ خو موږ اوس هم په مختلفو ولايتونو کې په مختلفو پرديو سيکو پير او پلور کوو.

ښکلا له جيب څخه د افغانيو سلګون نوټ را ويوست. نوټ يې خلاص کړ. په نوټ کې يې د يوه جماعت په تصوير سترګې ښخې شوې. په تصوير کې يې سترګې و نيولې. يوه شيبه غلې وه بيا يې سترګې پورته کړې ويې ويل:

څومره سپيڅلې عقيده لري! د ځينو هېوادونو په سيکه کې به تک شين خريلي مخ رډې سترګې درته نيولې وي! ليکن زموږ په سيکه کې د خدای ﷻ کور ښکاري.

الماس هم په نوټ کې سترګې ونيولې، يوه شيبه غلی ؤ. ناڅاپه يې وويل:

خو موږ په همغه سيکه پير او پلور کوو. په خپله سيکه شرميږو!

ښکلا نوټ ټول کړ بيا يې ښکل کړ، ويې ويل:

پلاره اورم!

الماس په خپلو پاتو خبرو پيل وکړ:

خزانه کمپيوټرايز او د خزانې له پاره يې واحد سيستم دود کړ.

ـ له بودیجوي کمښت پرته مالي پالیسي تصویب او پلې شوه. بودیجه د بنسټیزو او عمده وسایلو په توګه ؤپیژندل شوه، د ګمرکاتو او تعرفې سیستم اصلاح شو.

د ښه شفافیت له پاره یې خلکو، کابینې او نړیوالو مرستندویانو ته د راپور او حساب ورکولو میکانیزم رامنځ ته کړ.

د مالیې په وزارت کې د فساد د مخنیوي په موخه یې عملي سیستمونه وضع کړل.

ـ په اختلاس او درغلیو ککړ خلک یې له دندو ګوښه او د هغه مهال د ملي اردو د سرتېرو تنخواوې یې د سمو او موثقو لیستونو تر برابرولو پورې وځنډولې؛ ځکه چې په لیستونو کې ډېر خیالي سرتېري لېدل کېدل.

ښکلا د خیالي سرتېرو نوم نه ؤ اوریدلی، ځکه یې ؤپوښتل:

خیالي سرتېري!؟

الماس د ښکلا پوښتنه داسې ځواب کړه:

خیالي سرتېري په دې معنی چې سرتېري نه وي، لیکن معاش یې اخیستل کیږي. هر زور واکي لیستونه جوړ وي.

ښکلا له حیرانتیا غلې وه، هیڅ یې ونه ویل.

الماس خپله خبره را واخیسته:

د هغه وخت د دولت له خوا د ښه ماموریت د ترسره کولو په بدل کې تر ټولو اعلی ایوارډ او د سید جمال الدین افغان افتخاري مډال ورکړل شو.

ـ په پایله کې د اسیایي هېوادونو تر منځ د غوره مالیې وزیر په توګه ؤپیژندل شو.

د برلین په کنفرانس کې چې د ٦٥ هېوادونو د مالیې او بهرنیو چارو وزیرانو په کې ګډون درلودلو، د مالیې د وزیر په توګه یې د افغانانو د راتلونکې

د خوندي کولو په موخه ۷ کلن پروګرام وړاندې کړ، چې د ٦٥ هېوادونو وزيران ورته ګوته په غاښ پاتې ؤ. نوموړې طرحه د يو نيستمن او بې وزله هېواد له لوري ترتيب شوې غوره طرحه ؤپيژندل شوه. د نوموړي پروګرام اصلي بنسټ او مفکوره دوه اړخيزه ژمنتوب يعنې له يوه لورې د افغانستان دولت او نړيوالې ټولنې ترمنځ او له بله پلوه د افغانستان دولت او افغان ولس ترمنځ ژمنه تشکيلوله. له همدې امله نړيوالې ټولنې ژمنه وکړه چې د پروګرام له مخې له افغانستان سره د دريو کلونو له پاره ۸،۲ بيليونه ډالره مرسته وکړي!

لورې! دا تصوير د هغه چا تصوير دی چې د نيستۍ د ټغر ټولولو په موخه يې ځينې پروګرامونه رامنځ ته کړل چې ښه بېلګه يې د ملي پيوستون پروګرام دی.

د ملي پيوستون پروګرام په اوريدلو سره ښکلا ځير شوه او ويې ويل:

ملي پيوستون پروګرام!

هغه پروګرام چې زموږ د کلي ښاه يې هم جوړه کړه؟

الماس په شونډو ژبه کش کړه، ويې ويل:

هو لرې! همغه ملي پيوستون يادوم.

په دې وخت کې د الماس موبايل وکړنګېده.

الماس موبايل را پورته کړ د سکرين پر مخ د درويش نوم پرکېدلو. د موبايل پر سکرين يې ګوته کش کړ غوږ ته يې ونيولو:

اسلام عليکم ريس صيب.

له هغه لورې هم خبرې کېدلې الماس غوږ ورته نيولی ؤ. يوه شيبه وروسته يې وويل:

سمه ده ريس صيب وپوهېدم د خدای په امان ښه وخت.

د موبايل پر سکرين يې بيا ګوته کش کړه اړيکه غوڅه شوه. موبايل يې پر توشکه واچاوه.

ښکلا اندیښنو په مخه کړې وه نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره څوک ؤ او څه یې ویل؟

ریس صیب ؤ غوښتل یې صبا ته د ځوانانو د ذهنیت جوړونې په موخه یوه لیکچر وړاندې کړم.

په هر صورت د ملي پیوستون خبرې ته راګرځم:

دا پروګرام د افغانستان په کلیو کې د سیمه ییزو شوراګانو جوړول ؤ. همدغو شوراګانو د خپلو سیمو لومړیتوبونه ټاکل، د پلانونو او پلي کولو مسؤلیت یې په غاړه لرلو، بیا ورسره یوه اندازه مالي مرسته کېدله. نوموړی پروګرام په ټول هېواد کې له هرکلي سره مخ شو.

په افغانستان کې د ملي پیوستون د بریالي کېدلو له مخې په ډېرو نورو هېوادونو کې دا پلان ونیول شو، چې په خپلو سیمو کې ورته پروګرام پلان او پلی کړي.

ښکلا چې د پلار نازولې لور وه، په ډېر ناز له ځایه پورته شوه طلایي ویښتان یې دوه درې ځله یو خوا او بل خوا وښندل، سر یې پورته کړ په تصویر کې یې سترګې ونیولې، ویې ویل:

ډنګر وجود او دومره لوی کارونه!

ښکلا بیرته خپل ځای ته را وګرځېدله.

الماس هم پرته له څه ویلو په خپلو خبرو پیل وکړ:

د مخابراتو وزارت سره یې مرسته وکړه او د یوې رڼې پروسې له لارې یې مخابراتي شرکتونو ته د فعالیت او پانګونې جواز ورکولو سپارښتنې او لارښوونې وکړې.

دا کار ډېر اغیزمن ؤ، په پیل کې د موبایلونو شمېر سل زره سیټ ؤ، اوه کاله وروسته اوه نیم میلیونو ته لوړ شو.

ښکلا له جيبه موبايل را ويوست د موبايل په سکرين يې ګوتې وتپولې بيا يې وويل:

واه _ واه دا هم د ده د هڅو ثمره ده؟

الماس د هو په مانا سر وښوراوه، خپلې خبرې يې اوږدې کړې:

ـ د نهم ولسمشر د ټاکل کېدو وروسته يې په کابينه کې د دندې ترسره کولو څخه ډډه وکړه او د کابل پوهنتون رياست يې غوره وبللو!

د ښلا شونډې وغوړيدې ويې پوښتل:

دا ولې؟

د الماس تندی تريو شو، زياته يې کړه:

له نظام يې زړه تور ؤ په اداري فساد ککړ نظام ؤ. د رياست دندې ته يې ځکه زړه ښه کړ چې نوي نسل ته د وطن پالنې مفکوره ور پيچکاري کړي.

الماس بيا د تصوير پر لوري مخ تاو کړ، يوه شيبه غلی ؤ. ښکلا يې چوپتيا ور ماته کړه ويې ويل:

پلاره ولې غلی شوې؟

الماس وخندل په خندا کې يې وويل:

لږ لږ خو مې فکر ته پريږده کنه.هاهاها.

الماس د کابل پوهنتون د رياست په هکله زياته کړه:

کله چې د کابل پوهنتون د رياست دنده ور په غاړه شوه، د پام وړ بدلونونه يې هم راوستل.

ښه بيلګه يې د ګډ اداري سيستم غوښتنه وه. د اداري غړي، استادان او شاګردان ټول راټوليدل او د ستونزو حل به يې موندلو. د کابل پوهنتون په هکله يې لرليد داسې ؤ چې په هغه کې نارينه او ښځينه محصلانې لازم مهارتونه تر لاسه کړي او د خپلې درديدلې ټولنې له پاره اغيزمن تمام شي.

ـ د دولت د اغیزمنتوب له پاره یې د یو انستیتیوټ بنسټ کېښود، چې د اغیزمن حکومت کولو او شفاف سیستم په اړه له حکومتونو او د هغوی نړیواله مرستندویانو سره مرسته وکړي.

الماس له ځایه پورته شو د کتابونو د الماری دړه یې راکش کړه. لاس یې ور اوږد کړ له الماریٔ یې یو کتاب را واخیست.

ښکلا هم الماس له سترګو نه غورځولو.

الماس بیرته په خپل ځای کښیناست ، ویې ویل:

له زیاتو بوختیاو سره یې لیکوالي هم کوله:

د ″ناکامو دولتونو سمونې″ په نوم یې یو کتاب چاپ او خپور شو. په دې وروستیو کې یې دا کتاب چې زما په لاس کې دی ″د عادلانه نظام لار″ په نوم په پښتو ژبه چاپ او خپور شو.

ښکلا لاس ور وغځولو، د پلار له لاس یې کتاب واخیست. د کتاب د پښتیٔ شا او مخ یې ولیدل بیا یې وویل:

د دومره بوختیاو سره سره یې بیا کتابونه هم لیکلي!

په زړه پورې ده!

الماس په پیاله کې پاتې چای په سر واړاوه، چای یې په ستوني کې ګوړا وکړه، پیاله تشه شوه.

ښکلا په لاس کې کتاب نیولی ؤ، له ځایه پورته شوه په بل لاس یې چاینک راپورته کړ، طلایي ویښتان یې پر مخ خواره واره پراته ؤ. د پلار پیاله یې ډکه کړه.

د پیالې له منځه تودې لړې ختلې، الماس یوه شیبه غلی ؤ. ښکلا بیا په خپل ځای کښیناسته، په ښي لاس یې ویښتان بیل کړل نیم یې یوه خوا واړول

او نیم بله خوا سپین مخ او شنې سترګې يې ځليدې. کتاب يې همغسې په لاس کې نيولی ؤ. غوښتل ئې، چې له پلاره نور څه واوري، پلار ته يې وکتل:

ښه پلاره!

الماس غاړه تازه کړه، ويې ويل:

ـ څو کاله وروسته د افغانستان له لوري د ملګرو ملتونو عمومي مشرۍ ته ونومول شو، چې د کوفي عنان ځای ناستی شي، له بده مرغه چې دا ځای بانکي مون خپل کړ.

د بانکي مون په بريا د ښکلا په تندي کې ګونځې پيدا شوې.

الماس د ښکلا په خفګان ؤپوهېده، نو خبره يې اوږده کړه:

لورې ۹۹ سلنه ماتې په خپله بريا ده!

همدارنګه د ماتې دويم نوم بريا بلل کېږي. تل هم د برياؤ باران نه اوري.

الماس يوه شيبه غلی شو، بيا يې خبرې پيل کړې:

ـ د يوې ځانګړې وړتيا له مخې د امريکا متحده ايالاتو د سکرانتين پوهنتون افتخاري دوکتورا ورکړه او له دې يو کال وروسته د کاناډا د ګيف پوهنتون هم افتخاري دوکتورا ورته ډالۍ کړه.

د دې خبرې په اوريدلو سره د ښکلا په تندي کې ګونځې ورکې شوې.

د الماس خبره لا نه وه خلاصه چې ښکلا خپلې وروځې کش کړې او ويې ويل:

موږ هم عجيب خلک يو!

الماس ورو وويل:

هغه څنګه لورې؟

ښکلا په کتاب کې سترګې ونيولې بيا يې سترګې پورته کړې ويې ويل:

هغه څوک چې دوه ماسټري او درې دوکتوراوې ولري او د نړۍ یوه بیلگه وي، له هغه چا سره یې په یوه تله تلو، چې په جهادي جبهو کې په پیچکاري لګړولو ځان ته ډاکټر وایي!

الماس مسکی شو په لوړ غږ یې وویل:

دونیا کې تول د میړو نشته

تول د پیسو دی مسلیان خانانوینه

بس د ګاونډیو او نورو هېوادونو د پیسو زور دی چې هر څوک ځان نوماندوي. دلته د تور او سپین تر منځ توپیر نه کیږي هر څوک ښاغلی دی! په هر صورت خپلو خبرو ته راګرځم:

په لومړۍ ځل یې په ټولټاکنو کې ځان ولسمشریزو ټاکنو له پاره نوماند کړ چې په پایله کې څلورم نفر اعلان شو.

د ښکلا په مخ کې بیا وینه وتښتیدله او د پلار په کځوړنو سترګو کې یې سترګې نیولې وې.

یوه شیبه غلې وه بیا یې وویل:

کاش چې هغه وخت کې لومړی کس اعلان شوی وای. نن به افغانستان په یوه پرمختللي هېواد بدل ؤ!

الماس وویل:

په هغه وخت کې مو هم مبارزه وکړه، خو همدې پردیپالو نه منله چې دا نن یې نه مني.

د ښکلا په ذهن کې یوه پوښتنه پیدا شوه؛ نو ځکه یې د پلار خبرې داسې غوڅې کړې:

. ما خو تر اوسه دا خبرې له هیچا نه وې اوریدلې، همدا اوس یې ستاسو له خولې اورم؟!

د الماس شونډې ورپیدې ویې ویل:

په هغه وخت کې مې ځکه تاسو ته دا کیسې نه کولې، چې قانوني عمر دې نه ؤ پوره کړی. قانون ته باید په ټولو مسایلو کې درناوی وشي!

ښکلا د اسویلي په بدرګه وویل:

وړاندې دې تصویر راته هیڅ ارزښت نه لرلو، خو له نن وروسته به زه ددې تصویر ډېر درناوی کوم! او دې ته فکر وړې یم، چې زه ولې دومره ناخبره وم؟!

ولې په دې هر څه وړاندې نه پوهیدم؟!

خیر اوس هم وخت نه دی تېر، په ذهن کې مې ډېرې پوښتنې را ګرځي یوه یوه به کوم.

د الماس په شونډو یوه بېباکه خندا راغله او ښه یې وخندل بیا یې وویل:

د تصویر درناوی نه درسره منم، په تصویر کې د شخص درناوی به کوې!

ښکلا د ژمنې په توګه سر وښوراوه.

الماس خپلې خبرې وغځولې ویې ویل:

زه هم په همدې خبرې فکر کوم چې مور ولې نه پوهېږو؟

له تا ګیله نه کېږي، ځکه چې تر اوسه دې ښوونځی هم نه دی بشپړ کړی.

لورې! ګیله له هغه چا کېږي، چې د پوهاند علمي رتبې پورې رسیدلی وي؛ خپلې ملي ګټې نه پېژني او پر دې سربېره د نفاق شعارونه هم ورکوي!!

لورې لږ وخت را کړه؛ هر څه درته وایم او ټولې پوښتنې به دې ځواب شي.

ښکلا مسکۍ شوه، په غمبورو کې یې ژورې کندې پیدا شوې او سترګې یې پټې کړې، بیا یې خلاصې کړې، ویې ویل:

ـ سمه ده پلاره اورم یې!

الماس ته د ښکلا حوصلې سمه انرژي ورکړه؛ بیا یې په خبرو پیل وکړ:

ـ د نهم ولسمشر په دویمه دوره کې له بهرنیو ځواکونو څخه داخلي ځواکونو ته د مسؤلیت د لیږد دنده ور په غاړه شوه. پرته له کوم مادي امتیازه یې ور په غاړه شوی مسؤلیت اداء کړ. په دې وخت کې یې د افغانستان له ۳۴ ولایتونو څخه لیدنه وکړه. په دې موخه یې له افغانانو سره اړیکې ټینګې کړې، چې شونې ده په راتلونکې ولسمشریزو ټاکنو کې بیا خپل بخت و ازمایي.

ښکلا د تصویر په طرف سترګې واړولې، ویې ویل:

ـ زه مې په ژوند کې په لومړي ځل دا خبره اورم، چې یو څوک پرته له کوم مادي امتیازه دومره لوی مسؤلیت په غاړه واخلي. په رښتیا چې د وجود په خټه کې یې د وطن مینه اغږل شوې ده!

د الماس غاښونه وبریښېدل، ویې ویل:

د وطن په مینه کې ډوب دی، په شپه او ورځ کې ۳ ساعته استراحت کوي. د وطن ویجاړی یې له سترګو خوب وړی! له داسې پردیپالو یې د هېواد ژغورلو نیت کړی، چې پلارونو او نیکونو یې پردي پاللي دي.

الماس بیا یوه شیبه غلی شو، سر یې وښوراوه، بیا یې خپلې خبرې پیل کړې:

ـ پینځه کاله وړاندې ولسمشریزو ټولټاکنو کې یې بیا ځلې ځان نوماند کړ او د ټاکنیزې مبارزې سر ټکي یې:

د پراخو اصلاحاتو راوستل، د فساد ورکول او د امنیت ټینګښت ؤ. د ټاکنو په پایله کې یو نوماند هم (پنځوس + یو) رایې پوره نه کړې. انتخابات دویم پړاو ته لاړل:

په دویم پړاو کې یې خپل سیال ته ماته ورکړه، خو د ډېرو نانډریو وروسته یې د ملي وحدت په حکومت موافقه وکړه، چې واک په کې پنځوس پنځوس یعنې نیمایي شو. ټول ملت په غصه ؤ، ویل یې:

موږ دردیدلي ملت تر ارګ ورسولو، موږ څه وکړو، چې د قدرت په ګدۍ نه شي کښیناستی!

په ټولیزو رسنیو کې به هر چا لیکل:

زموږ د رایې دفاع نه شي کولای. موږ هسې پرې وغولیدلو او چا به داسې لیکل:

غوڅ سړی، پڅ کارونه. چا به څه ویل او چا به څه...

له بلې خوا مقابل ټیم د وینو بهیدلو او د کورنۍ جګړې پیلولو ګوتڅنډنې کولې او پلویانو به یې ویل:

که چېرې موږ تر ارګ ونه رسیدلو، نو حتماً به غرونو ته وخېژو!

ملت په لومړي ځل د تور، شنه او نارنجي حرکتونو نوي اصطلاحات واوریدل.

دې ګټونکي نوماند نه غوښتل چې:

ـ دا ځوریدلی ملت دې بیا وځوریږي، د هغو ځوانانو وینې دې توی شي، چې پلارونه یې د همدې کورنیو جګړو قرباني شوي او میندو یې کلونه کلونه کونډې ژون کړی. په کور کې به یې هګۍ جوش کړې او خپل یتیم زوی ته به یې غوټه کړې، چې په بازار کې یې وپلوري او د یو وخت وچه ډوډۍ ومومي.

د الماس له سترګو اوښکې روانې شوې. سلګیو واخیست. ښکلا هم ژړل. لور او پلار د خپل هېواد د کونډو په حالت ښه وژړل، ځکه چې د دې هېواد بل نوم د کونډو هېواد دی!

یوه شیبه وروسته الماس اوښکې پاکې کړې. په ژړغوني غږ یې وویل:

همدارنګه نه یې غوښتل چې:

ـ د انسان په سر کې دې بیا میخونه ټک وهل شي!

ـ نه یې غوښتل چې د ښځو سینې پرې شي!

ـ نه یې غوښتل چې یو انسان دې له بل انسان سپی جوړ کړي او خپل هېواد وال دې پرې وداړي!

ـ نه یې غوښتل چې د افغانانو په حالت دې تاریخي فلمونه جوړ شي لکه د "یوې شپې ناوې" فلم!

ـ نه یې غوښتل چې افغانان دې بیا ګاونډیو هېوادونو ته مهاجر شي! او هلته د خوسا مهاجر په نوم یاد شي!

ـ نه یې غوښتل چې د تاریخ تېرې ترخې تجربې دې بیا تکرار شي!

نو ځکه یې له خپل سیال ټیم سره ګټلی قدرت و ویشلو او د هېواد لسم ولسمشر شو!!

ښه مې په یاد دي چې په یوه وینا کې یې وویل:

ـ نه غواړم چې د خلکو په وینو تر ارګه ورسیږم!

خو مقابل ټیم په هر قیمت تر ارګه رسیدل غوښتل.

کله چې ملت یې خبرې واوریدلې، نو خلک وپوهیدل، چې تر ټولو غوره ټاکنه یې کړې ده او پر خپله ټاکنه به هیڅ وخت پښېمانه نه شي.

ښکلا لاسونه ؤمړل په لوی ارمان یې وویل:

کاش! چې په هغه ټولټاکنو کې ما هم خپل قانوني عمر پوره کړی وای، چې له لسم ولسمشر څخه مې ملاتړ کړی وای، اوس به زه هم له دې ویاړه برخمنه وم، پر خپله ټاکنه به مې ویاړ کولو او په زغرده به مې ویل:

زما ټاکنه یو روښانه راتلونکی!

الماس سر وښوراوه، ویې ویل:

اوس خو دې عمر پوره کړی دی. که غواړې په راتلونکو ټول ټاکنو کې ترې ملاتړ وکړه! هغه هم په شعوري ډول نه په پټو سترګو!

ښکلا په بیړه وویل:

په راتلونکو ټول ټاکنو کې بیا نوماند کیږي؟

الماس لاسونه وغځول، د وجود شخي یې و ایستله، یوه شیبه غلی ؤ بیا یې وویل:

هو لورې! په دې دوره کې یې ځینې کارونه نیمګړي پاتې دي. څوک یې کارته نه پرېږدي. غواړي خپل نیمګړي کارونه په دویمه دوره کې بشپړ کړي.

د ښکلا په مخ کې بیا سوروالی پیدا شو. سترګې یې وځلیدې، له خوښۍ یې ژبه هم بنده بنده کېدله. په نیمه ژبه یې وویل:

واه ـ واه! زه څومره نیکمرغه یم، د داسې اتل ملاتړ کولای شم، چې لاسونه یې د ملت په وینو نه دي ککړ! او تل به په خپل ملاتړ ویاړ کوم، نه شرم!

الماس بیا په تصویر کې سترګې ونیولې. یوه شیبه غلی ؤ، بیا یې ښکلا ته مخ ور واړولو، ویې ویل:

ښکلا بچۍ غواړم دا خبرې هر افغان انسان ته وکړم.

ښکلا هم پرته له ځنډه د پلار خبره داسې غبرګه کړه:

پلاره!

ـ ډېرې ښې خبرې دي. په دې خبرو باید هر افغان انسان ؤپوهیږي.

الماس بیا خبرو ته خوله جوړه کړه. خپلې خبرې یې وغځولې:
زموږ په تاریخ کې د قدرت لیږد په یوه خونړۍ جګړه اوښتی دی. ارګ یا مرګ شعارونه ورکوو. له یو بل سترګې وباسو؛ لیکن دا ځل لسم ولسمشر په داسې یو مهارت تر ارګ ورسیده، چې یو څاڅکی وینه هم په کې تویه نه شوه. دا هغه څه دي چې زموږ په تاریخ کې ساری نه لري! نو لسم ولسمشر تاریخ ته بدلون ورکړ او ټولو نړیوالو ته یې د قدرت ترلاسه کولو هنر په ډاګه کړ!
ښکلا بیا حوصله وبایلله له خولې یې ووتل:
ـ که لسم ولسمشر ته د "تاریخ بدلوونکی ولسمشر" لقب ورکړل شي، نو څه کیږي؟
الماس په شونډو ژبه کش کړه، ویې ویل:
ـ هغه متل دې رایاد کړ، چې زه دې پوزه غوڅوم او ته چارګل غواړې! هاهاها

دا پردیپال یې په قدرت کې نه شي زغملی او تاسو د تاریخ بدلوونکي لقب تمه ترې کوئ! زه همدا غواړم چې د نوي نسل غوږونه خلاص کړم، څکه چې همدومره پردیپالنه بسنه کوي، چې خپل هېواد مو خچ پچ کړو او نور هېوادونه مو اباد کړل. نور یې نه شو زغملی. نور باید دوست او دښمن وپېژنو.
الماس د چای پیاله پورته کړه، چای ښه سوړ شوی ؤ، ټول یې په سر واړاوه.

ښکلا له ځایه پورته شوه چاینک ته یې لاس ور وغځولو په مخ یې بیا ویښتان را خواره شول چاینک یې را پورته کړ، ویښتان یې وخنډل، سترګې یې وځلیدې، خو الماس په خپله پیاله لاس کېښود، نه یې غوښتل چې نور چای وڅښي.

ښکلا چاینک په خپل ځای کېښود، په خپله پیاله یې سترګې ښخې شوې، د پیالې د ننني غاړې ژېړه توه نیولې وه، چای په کې خپل رنګ بدل کړی ؤ.

الماس غلی ؤ، ښکلا د چای پیالې ټولې کړې، پتنوس یې تر پخلنځي ورساوه، په بیړه راغله.

الماس له ځایه پورته شوی ؤ او د ښکلا پر ځای یې له تصویر سره خبرې پیل کړې وې:

ـ کاش چې خپل عمر مې درکولای شوای!

اراده دې فولادي ده خو عمر دې هم فولادي شه!

افسوس چې ما د خپل وجود غړي در کولای شوای، چې ستا کمزوری او ډنګر وجود مې غښتلی کړی وای!!

کاش چې ما دا هر څه کولای شوای!!!

خو یو څه کولای شم! هغه دا چې:

ـ ټول ځوانان را ویښ کړم.

ستا وطن پالنه ورته وښیم.

ستامیړانه او همت ورته څرګند کړم.

او ستا له پوهې یې خبر کړم.

که هغه زما د سر په بیه هم وي!!

الماس را وګرځید، په خپل ځای کې یې ډډه ؤ وهله، په سترګو کې یې مظلومو اوښکو د همت ځلا کوله!!

د ښکلا په سرو غمبورو هم مړې مړې اوښکې روانې وې او د پلار تر څنګ کښیناستله.

الماس خبرو ته خوله جوړه کړه:

ـ لسم ولسمشر ته په داسې شرایطو کې مشرتوب ورغاړې شو، چې د نهم ولسمشر په کاري میز دوه دوسیې ایښې وې او د لسم ولسمشر د راتلو په تمه وې.

ښکلا د دوو دوسیو په اوریدلو حیرانه غوندې شوه. ژر یې وویل:

د څه شي دوسیې!؟

الماس خبره را لنډه کړه:

نهم ولسمشر لویه عنعنوي جرګه را وغوښتله، چې ستراتیژیک تړون لاسلیک کړي او که نه؟

لویې عنعنوي جرګې پریکړه وکړه چې:

دا تړون دې لاسلیک شي، خو نهم ولسمشر په یوه موزه کې دوه پښې ځایولې او تر اخیره یې هغه تړون لاسلیک نه کړ. لسم ولسمشر ته یې په تمه کړی ؤ.

ښکلا بیا ؤپوښتل:

له دې څخه د نهم ولسمشر موخه څه وه؟

الماس سترګې راپورته کړې ویې وویل:

بل ئې څه موخه وه، خو غوښتل یې چې لسم ولسمشر دې د افغانانو په وړاندې په دې تور تورن کړي، چې له یو کفري هېواد سره یې تړون لاسلیک کړ او د دښمن ژرندې ته یې اوبه زیاتولې، چې دښمن د عامو او نالوستو هېوادوالو په ذهن کې دا زهر وشیندي، چې لسم ولسمشر د واک په لومړۍ ورځ له یو کفري هېواد سره د دوستۍ لاس یو کړ!

ښکلا نهم ولسمشر سم نه و درک کړی، نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! نهم ولسمشر او دومره بد نیت؟

الماس را لنډه کړه:

هو لورې!

خپلو خبرو ته راګرځم:

دویـم دا چې د پغمان د پیښې عاملینو د اعدام حکم یې ځکه ورته په تمه کړی ؤ چې، لسم ولسمشر د قدرت پیل په داسې یوه کړنه وکړي، چې ملت یې وحشت بولي!! او له لسم ولسمشر څخه یې کرکه پیدا شي.

خو لسم ولسمشر په دواړو کاغذونو د قلم تېره څوکه کېښودله او د اتل په څېر یې دواړه لاسلیک کړل.

د هرې ورځې په تېرېدو سره یې لویې لویې لاس ته راوړنې درلودلې چې ملت به یې هیڅ تمه نه لرله. تر ټولو ښه پریکړه یې دا وه چې:

ـ د نهم ولسمشر پر کابینې یې باور نه لرلو، ځکه یې په خپله کابینه کې هیڅ ارزښت ور نه کړ. د نهم ولسمشر د کابینې غړو په همغه ورځ په سپکو سپورو پیل وکړ، هغه دې اوس یې هم کوي!!

د ښکلا په تندي کې ګونځې پیدا شوې په حیرانتیا یې وپوښتل:

دا خلک ولې داسې کوي؟

الماس غاړه تازه کړه ویې ویل:

واه زما لیونۍ لورې! له قدرت یې لاس وختلو!

الماس بیا مسکی شو، په خپلو خبرو یې پیل وکړ:

لورې اوس به یې په لاس ته راوړنو خبرې وکړو، ستا پوښتنې به هم ځواب شي، خو که لومړی یې له اقتصادي برخې پیل کړو ښه به نه وي؟

ښکلا سترګې پټې کړې بیا یې وغړولې، ویې ویل:

سمه ده پلاره.

الماس خپلې خبرې پیل کړې:

لسم ولسمشر د واک په لومړیو وختونو کې وویل:

زه به افغانستان په اقتصادي څلور لارې بدلوم!

دا واقیعت دی چې افغانستان یې په اقتصادي څلور لارې بدل کړ.

ښکلا د څلور لارې په اوریدلو سره لږه حیرانه شوه، ویې پوښتل:

پلاره!

هغه څنګه؟

الماس د لاس ګوتې د سر په ویښتانو تېرې کړې بیا یې وویل:

هغه داسې چې:

له ډېرې مودې وروسته په کابل کې د ریکا شپږمه غونډه جوړه شوه، چې تقریباً د ۷۰ هېوادونو او نړیوالو سازمانونو استازو په کې ګډون درلود. د چین، قرغزستان، تاجکستان، افغانستان او ایران هېوادونو ترمنځ پنځه اړخیزې ریل پټلۍ او د تاجکستان، افغانستان او ترکمنستان هېوادونو ترمنځ د درې اړخیزې د ریل پټلۍ او د لاجوردو لارې باندې خبرې اترې وشوې.

په دې ناسته کې ټولو ګډونوالو په اقتصادي برخه کې له افغانستان څخه د ملاتړ غږ اوچت کړ.

د ښکلا په مخ کې بیا د خوښۍ نښې را بر سیره شوې، په خوښۍ یې وویل:

یعنې اقتصادي ملاتړ مو هم تر لاسه کړ؟

الماس خبره ورغبرګه کړه:

هو لورې!

بیا یې خبرې پیل کړې:

دوه کاله وروسته د عشق آباد په ښار کې چې د ترکمنستان هېواد پلازمینه ده، د ریکا اومه ناسته وشوه، چې په دې ناسته کې د ٦٨ هېوادونو او نړیوالو سازمانونو استازو د لسم ولسمشر د حکومت له کارونو ملاتړ وکړ.

ښکلا د خبرې په منځ کې ولویده:

موږ هم بل ډول خلک یو ټوله نړۍ یې له کارونو ملاتړ کوي لیکن موږ ته د منلو وړ نه دی!

الماس پرته له ځنډه خپلې پاتې خبرې را واخیستې:

ـ همدارنګه په دې ناسته کې د افغانستان او ترکمنستان هېوادونو تر منځ د لاجوردو د لارې هوکړه لیک او شپږ نورو سوداګریزو پروژو هوکړه لیکونه لاسلیک شول.

په دې ناستو کې د $CASA$۱۰۰۰ پروژه چې د ختیځې او منځنۍ اسیا څخه جنوبي اسیا ته د انرژۍ د لیږد پروژه ده. په رسمي توګه عملیاتي مرحله یې د تاجکستان په هېواد کې پیل شوه.

نړیوال بانک، امریکا متحده ایالاتو، انګلستان، د اروپایي پانګونې بانک او اسلامي انکشافي بانک ژمنه وکړه، چې د دې پروژې ۱،۱۷ میلیارده ډالره مالي خلاء به ډکه کړي.

ښکلا بیا پوښتنې ته ځان جوړ کړ، ویې پوښتل:

افغانستان ته به د دې پروژې څومره ګټه ورسیږي؟

الماس پرته له ځنډه خپلې خبرې وغځولې:

افغانستان ته به له دې پروژې څخه هر کال له ۴۵ څخه تر ۵۰ میلیونه ډالرو پورې حق العبور ورکول کیږي همدارنګه ۳۰۰ میګا واټه بریښنا څخه به برخمن شي.

آیا ۵۰ میلیونه ډالره او ۳۰۰ میګاواټ بریښنا به مو په اقتصادي حالت اغیزه ونه کړي؟

ښکلا خپلې شنې سترګې د پلار خولې ته نیولې وې یوه شیبه غلې وه بیا یې وویل:

ولې نه هغه متل دی چې له څاڅکي څاڅکي سیند جوړیږي.

الماس خپلو خبرو ته بیا ادامه ورکړه:

د ټاپي ($TAPI$) نل لیکه چې مجموعي ۱۸۱۴ کیلومتره اوږدوالی لري. له ترکمنستانه پیل د افغانستان د هرات، فراه، نیمروز او سپین بولدک له سیمو تېرېږي، د پاکستان خاورې ته داخلیږي او بیا تر هندوستانه رسېږي. له دې پروژې به هم زموږ هېواد ته هر کال ۴۰۰ میلیونه امریکایي ډالر حق العبور راکول کېږي.

آیا دا د اقتصاد جوړول نه دي؟

آیا دا لاس ته راوړنه نه ده؟

ښکلا بیا په تصویر کې سترګې ونیولې، ویې ویل:

رښتیا چې لسم ولسمشر په بنسټیزو کارونو بوخت دی!

الماس پرته له دې چې څه ووایي خپلې خبرې اوږدې کړې:

د ۵۰۰ TAP پروژه چې له ترکمنستان څخه MW ۱۰۰۰ بریښنا راځي موږ ته به هر کال ۱۰۰ میلیونه امریکایي ډالر حق العبور را کوي.

آیا په دې به مو بودیجه غني نه شي؟

ښکلا د پلار خبره بدرګه کړه، ویې ویل:

ولې نه، اوس مو بودیجه په خپلو عوایدو جوړیږي!

الماس د ټوټاپ پروژې خبره را واخیستله:

د ټوټاپ ($TUTAP$) پروژه د ترکمنستان، ازبکستان، تاجکستان، افغانستان او پاکستان هېوادونو ترمنځ ګډه پروژه ده. دا هغه پروژه ده چې ۵۰۰ کیلو واټ بریښنا مزي به ترکمنستان د افغانستان له خاورې د پاکستان هېواد ته وغځوي. له ترکمنستان څخه لومړی MW ۳۰۰ او بیا وروسته MW ۱۰۰۰ بریښنا راځي.

د مس عینک او د آمو سیند د نفتو او ګاز د پروژو تړونونه لاسلیک شول.

آیا د داسې پروژو تطبیق به مو د نورو هېوادونو له مرستو خلاص نه کړي؟

د ښکلا شونډې وخوځېدې ویې ویل:

پلاره نهم ولسمشر خو له نورو هېوادونو پیسې په سوال راوړې، خو لسم ولسمشر بیا له نورو هېوادونو خپل حق په لوړ سر غواړي.

الماس مسکی شو پرته له کوم ځنډ یې وویل:

هو لورې لسم ولسمشر دا په زباد ورسوله، چې افغانان که هر څومره بې وزله هم وي، د چا احسان پر ځان نه باروي.

لسم ولسمشر خپل افغاني غرور او همت ټولې نړۍ ته څرګند کړ. خو په هر صورت خپلو خبرو ته راګرځم:

له دې وړاندې موږ د هند هېواد سره په دې کچه سوداګري نه لرله لکه دا نن یې چې لرو! د بیلګې په توګه د چابهار له بندره مو وړاندې سوداګري درلودله؟

نه!

اوس هغه ده د چابهار د بندر له لارې موږ د هند هېواد سره خپله سوداګري پیل کړه!

د حیراتان بندر له لارې د مرکزي اسیایي هېوادونو سره ونښلیدلو، چې اسانه کار نه ؤ! که اسان کار وای، نو نهم ولسمشر به کړی ؤ کنه!

الماس بیا یو متل را واخیست:

ړوند له خدایه څه غواړي؟ دوه سترګې!

موږ هم خپل اقتصاد پیاوړی غواړو هر کله مو چې اقتصاد پیاوړی شو بیا هر څه سمیږي.

بیا یې خبرو ته خوله جوړه کړه:

د فارياب او هرات ولايتونو د تورغونډۍ د آقينې بندرونو څخه پيلېږي او بيا د ترکمنستان له لارې له کسپين بحيرې او گورجستان، ازربايجان او ترکيې له لارې اروپا ته رسېږي. په دې لاره کې سړک، پټلۍ او د سمندري لېږد رالېږد وسايل شامل دي.

د ښکلا شونډې ورپيدې په مړه لهجه يې وويل:

دا خو له ډېرو هېوادونو سره ونښلېدو.

الماس سر وښوراوه پاتې خبرې يې را واخيستې:

د هوايي دهليزونو نوم مو نه ؤ اوريدلی، اوس د هند، اروپا، سعودي، چين، قزاقستان، اندونيزيا او نورو هېوادونو سره د هوايي دهليزونو له لارې سواداگري کوو، په دې برخه کې ۳ ميليونه ډالره لگښت وشو، په داسې حال کې چې د ۱۰۰ ميليونه ډالرو توکي صادر شوي دي، يوازې د چين هېواد ته ۱۰۰۰ ټنه جلغوزي د هوايي دهليزونو له لارې صادر شوي دي!

الماس په خورا خواشينۍ سره وويل:

مال زما خيال د تا!

لږ غلی غوندې شو بيا يې خبرو ته خوله جوړه کړه ويې ويل:

پخوا به زموږ جلغوزي لومړی پاکستان هېواد ته په نيمه بيه صادريدل، بيا به پاکستان په خپل نوم نورو هېوادونو ته صادرول.

الماس وخندل، يوه شيبه غلی ؤ ناڅاپه يې وويل:

عجب ولسمشر دی! د هېواد فضا يې هم کنټرول کړه.

ښکلا له حيرانتيا غلې وه.

الماس زياته کړه:

مه حیرانیږه د رادار سیستم یادوم. د رادار نوي سیستم له فعالېدلو سره موږ په دې وتوانیدلو چې زموږ خاورې پورې اړونده فضا څخه تېرېدونکو الوتکو څخه د ۳۰۰ امریکایي ډالرو پر ځای ۷۰۰ امریکایي ډالر فیس واخلو!

ښکلا بیا وروځې کش کړې او له خولې یې ووتل:

دا لسم ولسمشر خو ډېر عجیب استعداد لري! له هر پلوه یې عواید را زیات کړل.

الماس خبره په سوړ اسویلي بدرگه کړه:

کاش چې موږ کار ته پرېښودلی وای! هر څوک په هر موقف کې له هر ادرس شکایت کوي، شکایت د یو دود بڼه خپله کړې ده. کله چې په کور کې له میرمنې څخه ډوډۍ هم وسوزیږي؛ نو خاوند یې له لسم ولسمشر شکایت کوي. په همدې موخه زه خپل ځوانان د لسم ولسمشر له کارونو خبروم.

اوس به را وگرځو د پانگونې برخې ته:

پخوا به افغان ملي سوداگرو له هېواده د باندې پانگونه کوله، خو اوس مو ملي سوداگرو دې ته زړه ښه کړی، چې په هېواد کې د ننه پانگونه وکړي، چې د هېوادوالو اړتیاوې پوره کړي، ښې بیلگې یې لکه:

ـ د خان ستیل او میهن ستیل د اوسپنې د ویلې کېدلو فابریکې. په دې برخه کې ۴۰۰ میلیونه امریکایي ډالره پانگونه شوې او ۱۲ زره تنو کارگرانو ته د کار کولو زمینه مساعده شوې ده. دې دوو فابریکو د اوسپنې په برخه کې زموږ د هېواد ۷۰ سلنه اړتیاوې پوره کړې دي.

ښکلا ته هغه وخت ور یاد شو، چې پلار یې د کور جوړولو له پاره روسی سیخ اخیستی ؤ. سترگې یې پورته چت ته ونیوې، ویې ویل:

فکر کوم په دې چت کې مو روسی سیخ کارولی وي. کاش چې په هغه وخت کې دا فابریکې وای!

الماس هم سترگې په چت کې ونیولې، ویې ویل:

بس له دې نه وروسته موږ د بل هېواد سیخ ته اړتیا نه لرو، خان ستېیل او میهن ستېیل مو اړتیاوې پوره کولای شي.

الماس خبرې پسې اوږدې کړې:

د الکوزي د غیر الکولي مشروباتو فابریکه هم پرانیستل شوه او د جلغوزیو د پروسس او بسته بندۍ له پاره د "بزرگ افشان" په نوم یوې کارخونې په کار پیل وکړ.

دا ځل د ښکلا په تندي کې ګونځې ورکې وې، په ورین تندي یې وویل:

واه ـ واه وړاندې به مو له پاکستاني او ایراني مشروباتو ګټه اخیستله. څومره خوند به وکړي، چې د مشروباتو په بوتلونو مو د ګران هېواد افغانستان نوم لیکل شوی وي!!

الماس پرته له څه ویلو پاتې خبره را واخیسته:

د همدې کارونو له مخې مو تېر کال د نړیوال بانک د سوداګرۍ اصلاحاتو په نوملړ کې لومړی مقام خپل کړ!

په هغه صورت کې چې افغانستان د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د نړۍ په سطحه د اداري فساد په نوملړ کې لومړی مقام درلود. ښکلا له خوښۍ تکه سره شوه ویې ویل:

په خدای چې له لوی خجالته یې را ایستلي یو!!

الماس هم د ښکلا خبره تائید کړه، ویې ویل:

هو لورې! لویه بدنامي وه!

الماس خبرې پسې اوږدې کړې:

د صادراتو ستراتیژي یې جوړه کړه د ګاونډیو هېوادونو له اقتصادي انحصاره وژغورل شوو.

څلور کاله وړاندې مو صادرات ٥١٢ میلیونه ډالره ؤ. چې سږ کال ٨٨٣ میلیونه ډالرو ته ورسیدل.

ښکلا بیا خوښي وښوده ویې ویل:

واه ـ واه ٣٧١ میلیونه توپیر!

الماس مسک شو، زیاته یې کړه:

لوی توپیر دی، صادراتو مو ٣٧١ میلیونه زیاتوالی وکړو!

الماس یوه شیبه غلی ؤ بیا یې خبرې پیل کړې:

د تولیداتو د قاچاق مخه ونیول شوه، اوس مو د هېواد غالۍ، زغفران، جلغوزي او میوې په خپل نوم صادیریږي.

همدارنګه څلور کاله وړاندې مو داخلي عواید ١٢١ میلیونه ډالره ؤ، چې سږ کال ١٨٩ میلیونه ډالرو ته لوړ شول.

د ښکلا خوله د ډېرې حیرانتیا له امله خلاصه پاتې شوه او د الماس خبرې یې غوځې کړې:

په اقتصادي برخه کې مو لوی بدلون کړی! ٦٨ میلیونه مو داخلي عوایدو زیاتوالی کړی دی!

الماس یو سوړ اسویلی و یوست بیا یې لاسونه ؤمږل او ویې ویل:

اخ زموږ ګاونډیو هېوادونو! زموږ په اوبو مو څه مزې وکړې، اوبه زموږ وي او ژرندې ستاسې پرې ګرځیدلې!

ښکلا ځان پوښتنې ته جوړ کړ، ویې ویل:

په دې خبره خو سمه ونه پوهیدلم؟

الماس یوه شېبه غلی شو بیا یې وویل:

داسې وایم چې لسم ولسمشر زموږ اوبه دارنګه مدیریت کړې، چې په دې وروستیو څلورو کلونو کې یې د اوبو ویش په موخه په سلګونه نوي کانالونه، سربندونه، د اوبو ذخیرو شبکې، پلونه او استنادي دیوالونه جوړ کړل!

د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې د سربندونو او د اوبو د کانالونو ۵۳۷ پروژې منظورې شوې، چې ٦٦٠ زره کسان به ترې برخمن شي! او د ۱۲۲ زره هکتاره ځمکې د خړوبولو وړتیا لري!

ښکلا وویل:

هی هی! په شته اوبو کې مو لویې لویې دښتې شنډې پرتې وې!

الماس بیا د اوبو خبره را واخیسته:

په ۳۴ ولایاتو کې د اوبو نویو شبکو سروې تر کار لاندې ده، چې راتلونکې کال تر پایه به بشپړ او ګټې اخیستنې ته وړاندې شي او ۵۰۰ زره کسان به ترې ګټه واخلي!

الماس په چټکۍ سره وویل:

لورې یوې پسې بله رایادیږي.

په شمال کې د خوشتیپې په نوم د هېواد په سطحه تر ټولو لوی کانال پروژه لاسلیک شوه، چې ۵۰۰ زره هکتاره ځمکې خړوبولو وړتیا به ولري!

ـ دوه کاله وړاندې د هرات د سلما بند بشپړ او ګټې اخیستنې ته وړاندې شو، چې هراتیانو په هغه شپه د خوښۍ له لاسه خوب نه کاوه، په سترګو کې یې اوښکو شنه ځلا کوله!

ښکلا ته د هراتیانو خوښۍ خوند ورکړ، ویې ویل:

ځکه خو په هېوادوالو ګران هم دی، بیا یې په لوړ غږ وویل:

لسم ولسمشر د زړونو ولسمشر!

الماس د نورو بندونو په هکله خبرې پیل کړې:

د دایکندي د سوختک بند بشپړ او خلک یې بریښنا ته کښیناستل!

د بدخشان د شورابک، د کونړ د ماهوګي، د کابل د شاه عروس، د هرات د پاشدان او نیمروز د کمال خان بندونو باندې کار روان دی او ډېر ژر به بشپړ او ګټې اخیستنې ته وړاندې شي!

همدارنګه د ننګرهار د کامې بند، د لغمان د ګمبیري بند، د فاریاب د دهنه دره بند، د فراه بخش اباد بند، د بلخ تنګي شادیان بند او د سمنګان د آب کیلي بند تر ډیزاین لاندې دي، چې ډېر ژر به ډیزاین شي!

د پکتیا د مچلغو بند، د هلمند د کجکي بند، د فاریاب د المار بند، د سرى پل د شورا بند، د سمنګان د شاه عبدالله بند او د کندوز د خان اباد بند تر سروې لاندې دي!

د کابل د شاه توت بند او د بغلان بند تر مطالعې لاندې دي!

ښکلا بیا خوله خلاصه کړه، ویې پوښتل:

پلاره! نو دا نهم ولسمشر کوم بندونه جوړ کړي؟

الماس په غلې او نرمه ژبه وویل:

هیڅ!

بیا یې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هر وخت له رسنیو دا خبره کوله چې خارجیان د بنسټیزو کارونو سره مینه نه لري، هر څومره چې د بندونو په جوړولو ټینګار وکړم نه یې مني. دا خبره مې څو ځله د نهم ولسمشر له خولې اوریدلې ده!

د الماس په شونډو خندا راغله، له خندا وروسته یې وویل:

لسم ولسمشر یو لیتر اوبه راته په یو لیتر نفتو بدلې کړې، نو ځکه له ګاونډیو هېوادونو سره د اوبو د کمښت اندیښنه پیدا شوه!!

ښکلا ناڅاپه وویل:

اوس ؤ پوهیدم چې ولې د ګاونډیو هېوادونو مزدوران د لسم ولسمشر د تخریب په موخه ځینې لنډ تبلیغاتي فیلمونه جوړوي او ځینې بیا تبلیغاتي لیکنې کوي.

الماس د ښکلا خبره غوڅه کړه:

هو لورې د دوی ګټې له خطر سره مخ دي، نو ځکه یې مزدوران تخریب ته لمن وهي.

ښکلا زیاته کړه:

هسې ځان ستړی کوي، اوس ځوانان پوهیږي د تاسو په څېر مشران چې لرو ان شاالله چې له هر څه به مو خبروي.

الماس یوه شیبه غلی ؤ، بیا یې په لوړ غږ وویل:

ژوندی دې وي لسم ولسمشر!!

ښکلا په تصویر کې سترګې ونیولې او بیا یې پلار ته مخ ورواړولو، ویې ویل:

رښتیا چې د لسم ولسمشر په وجود کې لوی ځواک پروت دی او تاسو سمه خبره وکړه، چې د دې تصویر تر شا د ځوریدلي ملت هیلې وینم، چې یو بل ته مسکی کېږي!

ښکلا له ځایه پورته شوه، له دیواله یې تصویر راښکته کړ، د تصویر په ښیښه یې پستې او سپینې ګوتې وهلې او تصویر یې راپورته کړ، بیا یې په تصویر کې د لسم ولسمشر په تندي خپلې نازکې شونډې کېښودلې، ښکل یې کړ، ویې ویل:

پلاره مور ولې نه پوهیږو؟

هغه څوک چې مو له نړۍ سره سیال کوي، نه یې منو! څوک مو چې په پردیو پلوري، له هغه سره بیا خاندو!

الماس د لاسونو له ګوتو ټکا ایستله، خبرو ته یې خوله جوړه کړه ویې ویل:

دا څو لسیزې کېږي، چې موږ ته ګاونډي هېوادونه سیاسي انیستیزي را کوي. ټول نشه یو د خپل او پردي ترمنځ توپیر نه شو کولای، تور راته سپین ښکاري او سپین راته تور. دوست دښمن ګڼو او دښمن دوست. له اتل مو خاین جوړ کړی او له خاین مو اتل! بس موږ دې خدای ﷻ په سمه لار روان کړي.

ښکلا تصویر په لاسونو کې نیولی ؤ. اوس دا لسم ولسمشر د ټولې نړۍ اتل ورته ښکاریدلو. پلار ته یې سترګې وروا ړولې، ویې ویل:

پلاره نه غواړې چې د لسم ولسمشر په هکله نور معلومات راکړې؟ موږ خو له ډېرو خبرو نه یو خبر.

د الماس په شونډو مسکا خوره شوه او په زوره یې وویل:

لسم ولسمشر که زړور ولسمشر؟

ښکلا بیا مسکۍ شوه، ویې ویل:

هر یو چې تاسو خوښ وي پلاره؟

الماس وخندیده، زیاته یې کړه:

سمه ده لورې تاسو پوښتنې کوئ، زه به په همغه برخه کې معلومات درکوم.

ښکلا بیا په تصویر خپلې سپینې ګوتې کش کړې، ویې پوښتل:

پلاره ځینې خلک وایي چې په دولتي ادارو کې بستونه په پیسو خرڅیږي، د هر بست بیه معلومه ده، دا به تر کومه بریده رښتیا وي او که رښتیا وي نو زړور ولسمشر یې ولې د مخنیوي په موخه څه نه کوي؟

الماس یوه ترخه مسکا وکړه، بیا یې وویل:

اممم زړور ولسمشر!

بیا یې خپلې خبرې وغځولې:

دوی د خدای ﷻ وشرموي ممکن دا تر ډېره بریده رښتیا وي، ځکه چې زموږ لوړ پوړو چارواکو په داسې یو فاصد نظام کې دندې ترسره کړې، چې اداري فساد یې یوه لویه او ښکاره ځانګړنه وه. نهم ولسمشر به ورته ویل:

غلا وکړه، خو خارج ته یې مه وړه! په همدې هېواد کې پانګونه وکړه.

هر څوک غلا کولو ته وهڅیده. غلا کول یې یو مهارت بللو. له یو چا به دې چې وپوښتل: معاش د څومره دی؟ نو په هسکه غاړه به یې وویل: لس زره مې معاش دی خو دوه ویشت زره افغانۍ په کې جوړیږي! هر چا خپله وکړه او د هر څومره اداري فساد وس به یې چې لرلو نو کاوه یې او دا عمل په یو عادت بدل شو خو له نیکه مرغه چې لسم ولسمشر د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو په کمیسیون کې روڼتیا او پراخ اصلاحات رامنځ ته کړل.

په ډېرو ادارو کې اوس ګمارنه د وړتیا او آزادې سیالۍ له مخې ترسره کیږي. ټول ملکي کار کوونکي به بایومتریک شي، کار پرې روان دی.

همدارنګه ۱۵۸ زره تنه د ملي اردو سرتېري بایو متریک شول.

زموږ ډېرو چارواکو به لسم ولسمشر ته د نهم ولسمشر فکر کاوه او په تمه ؤ چې دغلا کولو او په خپل هېواد کې د پانګولو اجازه ورکړي، خو داسې ونه شول. د فساد د مخنیوي په موخه یې یوه ملي ستراتیژي جوړه کړه، چې لوړ رتبه چارواکي په کې محاکمه کیږي؛ ځکه چې د ټاکنیزې مبارزې بنسټیز ټکي یې د فساد له منځه وړل ؤ! په سلګونه نوي قاضیان وګمارل شول، چې په محاکمو او څارنوالیو کې د پام وړ اصلاحات رامنځ ته شول. ښه بیلګه یې ستره محکمه ده، چې پخوا د فساد ځاله بلل کیدله او اوس له پاکو ادارو څخه یوه اداره ګڼل کیږي!

ښکلا بیا په خوښۍ وویل:

واه ـ واه! دا څومره لوی کار یې ترسره کړی دی، زه یې د پرتله کولو وس نه لرم!

الماس سر وښوراوه خبرې یې پیل کړې:

په ملي دفاع وزارت کې ۱۲۵ د فساد دوسیې چې په ۳۰۷ نفرو پورې اړوند وې وڅېړل شوې، چې ۹۹ دوسیې یې ځارنوالۍ ته معرفي شوې.

همدارنګه د ملي دفاع وزارت په قرار داد پانو کې له ۱۰ ملیارده افغانیو څخه زیاتې افغانۍ وسپمول شوې او ۱۲۳ قراردادي شرکتونه په خپلو ژمنو کې د پاتې راتلو له امله نقدي جریمه شول.

د ښکلا څېره بدله شوه له خولې یې اه ووت:

اه نهم ولسمشر خو قرار دادیان سم پړسولي وو!

الماس پرته له ځنډ د ښکلا خبره غبرګه کړه:

نو ځکه خو د هغه وخت ستاینه کوي او د دې وخت غندنه او په لسم ولسمشر پسې سپکې سپورې وایي!

الماس بیا خپلو خبرو ته را وګرځیده:

د کورنیو چارو په وزارت کې هم ۱،۷ ملیارده افغانۍ وسپمول شوې او د اداري فساد ۲۶۲ قضیې وڅېړل شوې، چې د جنرالانو په ګډون ۱۱۲ تنه مفسدین د فساد په تور لوئې ځارنوالۍ ته معرفي شول.

الماس په خندا وویل:

په ځینو برخو کې هیڅ قوانین نه ؤ او په ځینو برخو کې نیمګړي ول د نهم ولسمشر واکمني وه، نو ځکه یې له درو کالو څخه را په دېخوا ۳۹۰ قوانین تصویب او تعدیل کړل! د جزا ، ښاروالۍ،کانونو، پترولیم او ګاز نوي قوانین جوړ شول!

تر ټولو جالبه خو دا وه، چې د کابل بانک له غلو سره یې د حساب خبره راپورته کړه. هغه غلا شوې پیسې، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال ترې تم شوې وې، نیمايي يې بېرته را وګرځول شوې!

تر ډېره بريده سيستمونه بايومټريک شول، چې په پارلماني ټاکنو کې هم له بايومټريک سيستم څخه ګټه واخيستل شوه!

ښکلا پوښتنې ته خوله جوړه کړه، ويې پوښتل:

ټول ځوانان مو اروپا ته د تګ پر مهال د سمندرونو او نورو زور زياتيو قرباني شول او وايي، چې خپل هېواد مو د بيکارۍ له امله خوشې کړ، دوی تر کومه بريده په حقه دي؟

د الماس تندی تريو شو، په تنده لهجه يې وويل:

هغه ځوانان مزې او چړچې غواړي! په دې رنګ او لوټه لوټه افغانستان کې د اروپا خوبونه ويني! دولت تېر کال ۳۰ زره ملکي کارکوونکي وګمارل، چې دا بستونه د تيرو ۵ کلونو يعنې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال خالي وو.

د ۳۰ زره ځوانانو ګمارنه عادي کار دی؟

آيا دا ځوانانو ته دکار موندنه نه ده؟!

همدارنګه تېر کال د ملکي خدمتونو په اډانه کې د ښځو ګډون د ۵ سلنې په زياتوالي سره ۲۷،۵ سلنې ته لوړ شو چې سږ کال به دا کچه ۳۰ سلنه شي!

د ښکلا په مخ کې وينه وټښتېدله ځان يې د يو ځوان په توګه خجالت ګڼلو نو څکه غلې وه.

الماس د پوښتنې په بڼه وويل:

نور څه وکړي؟

ښکلا همغسې غلې وه الماس بيا خبرې پيل کړې:

ځوانانو ته یې د ورزش په برخه کې قوانین رامنځ ته کړل. د ورزش د قانون مسوده چمتو شوه او په ۵۱ مختلفو رشتو کې مربیانو په فعالیت پیل وکړ. ۵۵۰ تنه ورزش کاران د فدراسیونونو د استازو په توګه وټاکل شول.

الماس غلی شو بیا یې د هغې صحنې کیسه را واخیسته چې پر تلویزیون یې لیدلې وه:

لسم ولسمشر د همدې ځوانانو له پاره د اسیایي المپیک د شورا له ریس سره لیدنه وکړه او د ورزش په برخه کې یې د خپلو ځوانانو ستونزې ورسره شریکې کړې. دا په خپله له ځوانانو سره مینه ده!

ښکلا بیا مسکۍ شوه د خبرې د بدلولو په موخه یې د پلار د خبرو لړۍ ماته کړه، ویې ویل:

فکر کوم چې د ځمکو غاصبین یې ونه ټکول، زموږ د کلي ملک پیرګل هم ۳۰۰ جریبه ځمکه غصب کړې ده او اوس پارلماني ټاکنو ته هم نوماند ؤ؟

الماس سترګې په چت کې ونیولې، د یو لوی اسویلي په بدرګه یې وویل:

یو پیرګل نه ؤ ډېر ځوانان مې ولېدل، چې په سلګونه نه؛ بلکې په زرګونه جریبه ځمکې یې غصب کړې دي او په دا تېرو پارلماني ټاکنو کې نوماندان هم ؤ. له نیکه مرغه چې یو یې هم بریالی نه شو! پارلمان مو یو ځوان پارلمان شو! له غاصبینو او کمشنکارانو څخه یې ملت وژغورلو!

له هغه پارلمان یې وژغورلو، چې د ټول هېواد اداره یې بې نظمه کړې وه!

ښکلا وُپوښتل:

پلاره پارلمان خو قانون جوړوونکې قوه ده نو د هېواد اداره یې څنګه بې نظمه کړې وه؟

الماس په تنده لهجه ځواب ورکړ:

تاسو یې نه وینئ، چې په هر ولایت کې لس کلن ریسان ریاستونه کوي؟

ښکلا په دې خبره حیرانه شوه ویې پوښتل:

پلاره لس کلن ماشوم خو ریاست نه شي کولای، تاسو موخه څه ده؟

الماس وخندل زیاته یې کړه:

لورې ماشومان نه یادوم، هغه رییسان یادوم چې لس کاله کیږي په ریاست یې خیټه اچولې. ولې قحط الرجال دی. په دې ټول افغانستان کې نور څوک نه شته؟

ښکلا سر وښوراوه د پلار د خبرو لړۍ یې ماته کړه ویې پوښتل:

پلاره! په څه دلیل دوی لس کاله په ریاستونو خیټې اچولي او نه مړیږي؟

الماس دا ځل په غصه وویل:

دې هر یو ریس د پارلمان د وکیل لمنه نیولې وه، یو هم په وړتیا نه دی راغلی. په ټولټاکنو کې به هر رییس خپل نوماند ته کمپاین کولو. په هیڅ صورت سره رسمې مامور باید دا کار ونه کړي، نو ځکه یې له ریاست شاهي نظام جوړ دی.

ما په خپلو سترگو لیدلي، چې د پوهنې ریاستونه په دې کې ډېر دخیل دي. په دې لسو کلونو کې هیڅ ځوان کوم ریاست ته لار ونه موندله، همدا پخواني بړیخي دي، چې له یو ریاست څخه بل ریاست ته تبدیلیږي را تبدلیږي.

ښکلا په ډېرې ناهیلۍ وویل:

پلاره دا رییسان خو اوس هم په خپلو دندو دي؟

الماس لاسونه ؤمړل ویې ویل:

که دا ځل لسم ولسمشر په ټول ټاکنو کې بریالی شو نو د ټولو جرړې به را وباسي هیڅ پخوانی ریس به په خپل موقف کې پاتې نه شي، د دوی ټولو ټغر به ور ټول کړي. د پوهنې ریاستونه به له دې فاسدو چارواکو خلاص کړي.

په هر صورت د ځمکو غصب خبرې ته راګرځم:

په دې وروستیو ۴ کلونو کې ۵۰۰ زره جریبه غصب شوې ځمکه بېرته راوګرځول شوه، همدارنګه د ۱۸۸۰۰ تنو غاصبینو نوملړ قضایي او عدلیي اورګانونو ته ولیږل شو، چې د جرم په اثباتولو سره به هر غاصب تر لسو کلونو پورې د زندان تورو تمبو تر شا پروت وي!

په لغمان کې د قرغه یې ښارګوټی، په غزني کې سوداګریزې ساحې، په خوست کې د قلموال مینې ښارګوټی، په پروان کې د بیني ورسک ښارګوټی، په بلخ کې د قالین بافانو ښارګوټی، په جلال اباد کې د شیخ مصري ښارګوټی او په کابل کې سپینې نمرې دا ټول له غصب څخه وژغورل شول.

د ښکلا له خولې فریاد ووت:

اه خدایه دا خو ټول افغانستان غصب شوی!

الماس زیاته کړه:

هو لورې هر چا د خپلې وسې مطابق چور کړی.

ښکلا غلې وه، په فکرونو کې ډوبه شوه یوه شېبه وروسته یې په ذهن کې د ښوونځي د دیني علومو ښوونکي څېره را وګرځېدله او د هغه، هغه خبره یې را یاد شوه، چې تل به یې په درسي ټولګي کې له لسم ولسمشر ګیله کوله او ویل به یې: دې نظام علماؤ کرامو ته په دولت کې برخه نه ده ورکړې!

نو ښکلا هم همدا جمله را لنډه کړه، ویې پوښتل:

پلاره! علما کرام وایي، چې موږ ته یې په دولت کې برخه نه ده را کړې، آیا دوی رښتیا وایي؟

د الماس تندی تریو شو او رنګ یې هم توربخون شو په تنده لهجه یې وویل:

څه وکړي، ارګ ورته خوشی کړي؟

د ارګ چارې د دوی په غاړه کړي؟

د ارګ او ممبر تر منځ واټن یې صفر کړ. له ډېرو علماؤ سره یې یو شمېر ناستې وکړې او له علماؤ یې وغوښتل، چې د مخدره موادو او فساد په وړاندې له ممبره غږ اوچت کړي، په ایات او حدیث خلک قانع کړي. په تېرو څلورو کلونو کې ئې په ۳۴ ولایاتو کې ۳۳۰ جماعتونه جوړ کړل، همدارنګه ۷۱۲ جماعتونه یې بیا و رغول او ۲۵۰ زره متر مربع فرش او جاینمازونه یې ورکړل، چې همدا اوس مهال په ۱۷ ولایتونو کې د جماعتونو د جوړولو ۶۰ سلنه پروژې تر کار لاندې دي.

علماوو څه وکړل؟

له کوم ممبر یې د مخدره توکو پر وړاندې غږ اوچت کړ؟

د دې خبرو په اوریدلو سره ښکلا ډېره حیرانه شوه وئې ویل:

څومره مضبوط ایمان لري! زه خو اوس په حقیقت ؤپوهیدم.

الماس د ښکلا په سترګو کې سترګې ونیولې ویې ویل:

لورې وخت به دې نوره هم په حقیقت ؤپوهوي.

الماس بیا د علماوو خبره را واخیسته ویې ویل:

د ۳۴ ولایتونو له علماؤ کرامو سره یې د ۳۴ لویو جامع جماعتونو ژمنه وکړه، چې کار پرې روان دی. د دې له پاره چې د علماؤ کرامو حقوقو ته پام وشي، ټول جماعتونه به د حج اوقافو له وزارت سره ثبت شي. تر اوسه ۴۶۳۶ جماعتونه ثبت شوي دي! د هر ثبت شوي جماعت د امام معاش دولت ورکوي.

علماوو ته ئې د سولې په برخه کې هم د پام وړ ارزښت ورکړو.

ښکلا په تصویر گوتې وهلې، یوه شېبه غلې وه، بیا یې سر پورته کړ، ویې ویل:

ـ پلاره! زه د ټولنیزو رسنیو له لارې ډېری د هغو ټولگیو تصویرونه وینم، چې ښوونکي خپل زده کوونکي د یوې ونې تر سیورې لاندې یا په یوه کنډواله کې را ټول کړي وي او د تورې دړې په ټېر د تباشیر په واسطه سپین ټکي کاږي! په دې برخه که رڼا واچوې.

دې خبرې سره الماس په فکرونو کې ډوب شو او د هغه ښوونځي یادونه ور یاد شول، چې څو کاله وړاندې د باروتو لمبې ترې پورته شوې وې او بیا یې زده کوونکو په انگړ کې تر سره لمر لاندې درس ویلو. له نیکه مرغه چې اوس ښه ودانۍ لري. الماس فکرونو په مخه کړو او د ښوونځي تر انگړه یې ورساوه.

خو ښکلا نور فکر کولو ته پرې نه ښود، بیا ئې پرې غږ کړ:

ـ پلاره څنگه غلی یې؟

د الماس له سترگو اوښکې تویې شوې، په جړ غږ یې وویل:

ـ زموږ د کلي سوزیدلی ښوونځی مې را یاد شو، چې تورې سرې لمبې ترې پورته کېدلې، موږ یې سیل کاوه د اور مړکېدو وس مو نه لرلو. د هغه ۷ کلن خیرن او خچن ماشوم اوښکې او څیره مې را یاد شوه، چې سرې سترگې او ببر سر زما په لوري را روان ؤ. په سره مخ یې رڼې رڼې اوښکې روانې وې، له مایې ؤپوښتل:

کاکا زموږ ښوونځی چا وسوځولو؟

ـ له ما ځواب ورک ؤ. د ماشوم په ببر خیرن سر مې لاس کش کړ او ومې ویل:

د وطن دښمنانو!

ماشوم بیا خوله خبرو ته جوړه کړه، ویې پوښتل:
ـ کاکا د وطن دښمنانو ښوونځی ویلی؟
ماشوم مې په ځان پسې را نږدې کړو ورته ومې ویل:
نه زویه!
ماشوم په ژړغوني غږ وویل:
نو ځکه داسې کارونه کوي؟!

د ښکلا په سترګو کې هم اوښکې را پیدا شوې، ځکه چې ښکلا هغه وخت د همدې ښوونځي په پنځم ټولګي کې زده کړې کولې.

الماس د دې له پاره چې د ښکلا د سترګو اوښکې وچې کړي، نو د هغې د پوښتنې په ځواب یې پیل وکړ:

ـ دوه کاله وړاندې ۸۸۴ ښوونځي او تعلیمي مرکزونه تاسیس شول.

د ۶۰۰۰ نویو ښوونځیو د ودانیو کار روان دی. ان شاالله چې په ټول هېواد کې به داسې ښوونځی پاتې نه شي چې ودانۍ به ونه لري.

الماس لنډه ساه واخیسته بیا یې وویل:

نه یواځې د ښوونځیو په کمیت یې کار کړی بلکې کیفیت ته یې هم خورا ډېر پام کړی، د بیلګې په توګه:

په اول وخت کې د لیسانس ښوونکو شمېر ۲۳ زره تنه ؤ خو دوه کاله وروسته د لیسانس ښوونکو شمېر ۲۷،۵ زره تنو ته ورسیده.

ښکلا ډېره ښه حافظه لرله او د ټولګي اول نمره وه. په ټولو مضامینو کې به یې ښې نمرې اخیستلې؛ خو د خپلې خوښې ځانګې په هکله یې له پلار سره څه نه ؤ ویلي، ځکه پلار یې غوښتل چې ښکلا باید په راتلونکې کې یوه ښه مسلکي استاده شي؛ لیکن د ښکلا په زړه کې نور څه ؤ، غوښتل ئې چې په راتلونکې کې یوه تکړه ډاکټره شي.

ښکلا به تل خپلو ټولګیوالو ته ویل:

زه غواړم چې طب پوهنځي ته بریالی شم، خو د کانکور له ازموینې ویریږم! ځکه زما پلار دومره پیسې نه لري، چې زه دې د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شم!

ټولګیوالو به یې هم تل دا شکایت کاوه، چې تېر کال هم د کانکور په ازموینه کې دا زمینه مساعده شوې وه، چې د پیسو په مقابل کې نفر پیدا کېږي، چې ستا پر ځای کښیني او ټولې پوښتنې درته حل کړي، ځکه هغه نفر د پوښتنو ځوابونه د کانکور له کمیټې اخلي!

نو ښکلا هم دې خبرو ځوروله او کله ناکله به یې ویل:

ـ هسې ځان نه ځوروم، اکثریت لایق زده کوونکي په دې ازموینه کې پاتې کېږي، یا داسې پوهنځي ته یې ورکوي، چې هغه یې د خوښې وړ پوهنځی نه وي، نو ځکه یې له پلار ؤپوښتل:

ـ پلاره د کانکور په ازموینه کې به فساد له منځه یونسي؟

الماس وخندل بیا یې وویل:

ـ واه! لورې تر اوسه نه یې خبره؟

ښکلا په بیړه وویل:

ـ نه پلاره له څه؟

الماس بیا وخندیدو او ویې ویل:

ښه سمه ده نو واوره:

پخوا به دټولو زورواکو او شتمنو وګړو اولادونه چې ډېر تنبل به هم ؤ، د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالي کېدل، چې په علت خو یې هسې هم پوهیږې او د نیستمنو وګړو اولادونه به د لوړو نمرو په ترلاسه کولو سره بیا هم ناکام اعلانیدل، خو اوس د کانکور د ازموینې پروسه یې هم بایومټریک کړه، چې د ګډون کوونکو نوم لیکنه به د بایومټریک له لارې ترسره کېږي. پوره ړنه

شوه. اوس هر څوک په خپل لیاقت د بریا تر پولې رسیږي! پخوا به هر زور واکې په خپل زوی په هر قیمت به چې ؤ، د حقوقو پوهنځی لوستلو آن په پوهنتونونو کې یې له اولادونو څخه نجونې محصلینې په تکلیف وې. په ورځ کې به یې شپاړس نجونو ته د مینې وړاندیز کاوه، د درس په غم کې هیڅ نه ؤ او د استادانو زور هم نه پرې رسیدلو.

د ښکلا مخ له خوښیو تک سور شو، په لوړ غږ یې وویل:

څومره ښه! اوس به هر زده کوونکی په خپله خپلې پوښتنې حل کوي!

الماس بیا په خبرو پیل وکړ:

د لسم ولسمشر د واکمنۍ په لومړي کال کې د کانکور دګډونوالو د ناکامۍ سلنه له ۴۵ څخه ۱۳ ته را ټیټه شوه. یعنې وړاندې به د کانکور په ازموینه کې تقریباً نیمایي زده کوونکي ناکام اعلانیدل؛ خو له نیکه مرغه چې د تېر کال په ازموینه کې ۱۶۹،۵ زره تنو ګډون کړی ؤ، چې له دې ډلې ئې ۱۴۷،۵ زره تنه ګډونوال پوهنتونونو ته جذب شول.

دوه کاله وړاندې د کانکور ازموینه په هېواد کې د کانکور لومړنۍ ازموینه وه، چې ټولو هېوادوالو ته د منلو وړ وه.

الماس لاسونه وغځول د وجود شخي یې و ایستله، یوه شیبه غلی ؤ بیا یې په خبرو پیل وکړ:

نه یواځې په ملکي پوهنتونونو کې د پام وړ اصلاحات راغلل بلکې د هېواد په هوایي پوهنتون کې ۳۰۰ تنه زده کړیالان په زده کړو بوخت شول او له ۲۰۰ تنو څخه زیات له هېواده د باندې په نورو هېوادونو کې په همدې برخه کې زده کړې کوي، چې دا هم د ملکي پوهنتونونو په جذب د پام وړ اغیزه کوي.

ښکلا د پلار خبرې غوږې کړې ویې پوښتل:

فکر کوم په پوهنتونونو کې د استادانو د تقرر په برخه کې ځینې ستونزې شته لکه د ماستري نه لرل؟

الماس خبره ور غبرگه کړه:

نه لورې! په ډېرو پوهنتونو کې موږ ډېر داسې استادان لرو، چې علمي سویه یې د اندیښنې وړ ده، په واسطو گمارل شوي دي اوس یې رسمیت اخیستی بله چاره نه لري، نو د هغوی له پاره لسم ولسمشر فرمان صادر کړ، چې د پوهنتونونو ټول استادان باید ماستري تر لاسه کړي او هغه څوک چې ماستري نه لري، باید په پوهنتون کې استاد نه شي. همدارنگه د استادانو شمېر له ۳۱۵۹ څخه ۵۵۸۲ ته لوړ شو.

د ښکلا له خولې د خوښۍ یو لوړ غږ ؤوت:

اه پلاره څومره ښه!

دا څومره ښه ولسمشر دی! په هره برخه کې یې یو څه کړي!

لسم ولسمشر نه بلکې تر ټولو غوره ولسمشر!! زه نه پوهیدم چې ځینې ځوانان ولې د زرکلن دعا ورته کوي؟ خو اوس ؤپوهیدلم!

د ښکلا مخ لکه انار سور واوښت او په غمبورو کې یې هم ژورې کندې جوړې شوې. یو فکر په مخه کړه چې د کانکور په ازموینه کې د طب پوهنځي ته بریالۍ شي او د لومړي سمستر د درس لومړۍ ورځ یې وي، ټولگي ته د ننه شي، سپینه چپنه یې په تن وي. طلایي ویښتان یې په سپینه چپنه خواره واره پراته وي سترگې یې شنې ځلېږي او ټول په خپلو چوکیو کښیني. د مسکا په نوم یوه استاده راشي او وړاندې تر دې چې په درس پیل وکړي، نو خپلو محصلینو ته وایي:

ـ د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د بریالیتوب مبارکي درته وایم!

الماس د ښکلا په ورانه لاس کېښود، ویې ویل:

تا ته وایم د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د بریالیتوب مبارکي درته وایم!

ښکلا رابیداره شوه او په دې ؤپوهیدله، چې مبارکي مې پلار راکړه نه د مسکا په نوم استادې!

الماس هم لکه چې د ښکلا له زړه خبر ؤ نو ځکه یې وویل:

د تېر کال په پرتله روغتیایي مرکزونو ته لاس رسی۸۷ سلنه زیات شوی دی چې په ټول هېواد کې ۲۴۰۰ روغتیایي مرکزونه لرو!

په خوست کې د شیخ زاید ۱۰۰ بستریز روغتون، پکتیا مرکز گردیز کې ۱۰۵ بستریز روغتون، بامیانو کې ۱۴۰ بستریز روغتون، په پنجشیر کې یواځې د ښځو له پاره ۱۲۰ بستریز روغتون، په سرپل کې ۱۰۰ بستریز روغتون او په کابل کې د سوري زړه د ناروغانو د تداوي له پاره ودانۍ جوړې شوې.

یواځې د سرطاني ناروغیو د تداوي په برخه کې تقریباً ۳،۵ زره ناروغان تر درملنې لاندې نیول شوي دي، چې وړاندې به د عادي ناروغۍ د درملنې له پاره هم گاونډیو هېوادونو ته تللو.

الماس غاړه تازه کړه. یوه شیبه غلی شو ، بیا یې وویل:

تر ټولو جالبه واوره:

ښکلا د دې خبرې په اوریدلو سره غوږونه څک کړل. ښه متوجه شوه.

الماس خپلې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هغه طبقه خلکو ته چې پونده دی او په بانډو کې ژوند کوي د ژوند ټوله هستي او نیستي یې په یوه کیږدۍ کې راټوله کړې وي یواځې د ټول ټاکنو پر مهال د رایې ورکولو د حق خبرې کولې، نور یې ستونزې چا نه لیدلې او نه یې اوریدلې، لیکن لسم ولسمشر د دې خلکو روغتیا ته پاملرنه تر

ټولو لومړيتوب وګڼلو هغه دې له ۵۰۰ زرو څخه زيات ګرځنده کلينيکونه دې طبقې ته صحي خدمات وړاندې کوي.

ښکلا د روغتيايي خدماتو په اړه هم واوريدل، نو په خيالونو کې ډوبه شوه او داسې يې احساس کړه، چې ګوندې د يوې شفاخانې سرطبيبه شوه او په يوه رابلل شوې غونډه کې له خپل پرسونل سره خبرې کوي، چې د الماس د ټوخي غبر يې خيالي نړۍ دړې وړې کړه.

بيا يې تصوير پورته کړ او د لسم ولسمشر تندی يې ښکل کړ، ويې ويل:

پر موږ خدای ﷻ لوی احسان کړی، چې لسم ولسمشر يې را په برخه کړی دی.

الماس لاسونه ؤموږل او ځان يې خبرو ته جوړ کړ:

هو لورې دا د خدای ﷻ لوی احسان دی، چې موږ يې د کورنۍ جګړې د اتلانو له شره وژغورلو.

ښکلا تندی تريو شو ويې پوښتل:

پلاره! کورنۍ جګړه هم اتلان لري؟

د ښکلا پوښتنې الماس په غصه کړ نو ځکه يې وويل:

- په دې خاوره هغه څوک اتل دی چې وژل يې زده وي!

ښکلا سر وښوراوه، ويې ويل:

امممم ؤپوهيدم، رښتيا چې دا د کورنۍ جګړې اتلان دي.

الماس يوه شيبه غلی شو، بيا يې خپلې خبرې وغځولې:

هو لورې! دې اتلانو خو د افغانستان لوټې هم په پاکستان ؤپلورلې او خپلو بادارانو ته وفادار پاتې شول. ټول موزيمونه يې چور کړل، د لاهور او اسلام اباد موزيمونه يې پرې ډک کړل. خو لسم ولسمشر په هغه څه ګوتې ووهلې، چې د ملي لېوانو له ښکار پاتې او لږ زيانمن شوي ول.

په لومړنيو درو کلونو کې ۴۷ پروژې وې، چې بايد ترميم شي. له دې پروژو څخه ۳۵ موارد يې تکميل شوي دي، د دې پروژو لويې برخې د دارالامان ماڼۍ وه چې بيا ورغول شوه، په جلال اباد کې د غازي امان الله خان مقبره، د فخر افغان يعني د خان عبدالغفار خان مقبره او د جلال اباد د شاهي ماڼۍ بيا رغول ؤ، چې د خپلواکۍ سلمې کليزې پورې به د اماني دورې ټول آثار ورغول شي.

الماس ژوره ساه واخيسته يوه شيبه غلی ؤ بيا يې وويل:

اه يو وخت ؤ چې د باميانو له بودا څخه خړې دوړې پورته شوې. د بيم چل په گوليو لوټې لوټې شول او لوټې يې د گاونډي هېواد پاکستان ته لاړې چې په دې کار سره د باميانو سيمه بدرنگه شوه، ليکن لسم ولسمشر د باميانو سيمې ته بيا ښکلا راوړه. باميان د جنوبي اسيا هېوادونو د فرهنگي مرکز په نوم وټاکل شو!!

ښکلا په چورتونو کې د باميانو ولايت ته ورسيده، هلته يې د بودا په ځايونو سترگې ښخې کړې، له تورو سوړو پرته يې بل څه ونه ليدل.

الماس پښه را ټوله کړه، خبرو ته يې خوله جوړه کړه، ويي ويل:

لورې!

ښکلا سترگې راپورته کړې ويې ويل:

اورم پلاره!

الماس د ښکلا په سترگو کې سترگې نيولې وې، ويې پوښتل:

چېرې چورتونو په مخه کړې وې؟

ښکلا خبره را لنډه کړه:

هسې د هېواد د امنيت په هکله مې فکر کاوه، چې ولې هره ورځ وژل کيږو؟

د الماس په ذهن کې د بمي چاودنو تصویرونو تلل او راتلل پیل شول، یوه شیبه غلی ؤ په سترګو کې یې اوښکې ډنډ شوې او ویې ویل:

هره ورځ یې وینم چې بې شمیره هېوادوال مو وژل کېږي او لسم ولسمشر یې هم ویني خو پوښتنه دا ده چې:

دا وژنې څوک کوي؟!

په دې وژنو کې د چا لاس دی؟!

دا ټول موږ او تاسو یو. که چېرې موږ دا زمینه مساعده نه کړو، هیڅ څوک مو نه شي وژلی! د نړۍ پر مخ موږ یو باغیوره او با غیرته ملت یو هیڅ څوک به دا جرئت و نه کړي چې موږ ته په کږه سترګه هم وګوري!

په تېرو ۱۳ کلونو کې د زورواکی جزیرې جوړې شوې وې، تاسو یې ویډیوګانې ونه لېدلې، چې د ملت کور یې په سپیو تلاشي کړ؟ د ملت د استازو توهین یې وکړ!

د تلاشي په محل کې یې سرتېري په مرګ ؤ نه وهل؟!

تاسو ونه لېدل چې د موټر د تورو ښېښو د سپینولو پر وخت یې سرتېري په څپېړو ؤ وهل؟

له رسنیو مو ونه لېدل، چې د ولایت امپراتور ئې ځان بللو؟

همدارنګه په یو وخت کې په څو ولایتونو کې داسې والیان پیدا شول چې ویل به ئې:

زه ولسمشر په رسمیت نه پیژنم!

خو لسم ولسمشر د زورواکانو هغه جزیرې دړې وړې کړې، چې په همدې چاودنو، وژنو، اختطاف او نورو فسادونو کې ئې لاس ؤ. امپراتورۍ یې له منځه یوړې. د هیواد امنیت ټینګولو په موخه هغه کارونه وشول، چې وړاندې نه ؤ شوي لکه:

تېر کال یو څلور کلن امنیتي پلان جوړ شو، چې تر راتلونکو پنځو کلونو پورې به د افغان کمانډو ځواکونو شمېر دوه برابره شي، هوایي ځواک به هم درې برابره شي، ۳۰۰ الوتکې به ولري، چې تر اوسه یې ۱۵۰ بلک هاک، ۵۵ د $MD۵۳۰F$ ، ۲۵ د $A۲۹$ لیزري توغندي ویشتونکې او یو څو عدده بې پیلوټه الوتکې ترلاسه کړې دي.

همدارنګه تر پنځو راتلونکو کلونو پورې به ۳۶۰۰۰ سیمیزه اوردو جوړه شي.

وړاندې به افسران د روابطو له مخې ګمارل کېدل، چې دا پخپله د امنیت ګډوډول ؤ لیکن اوس په امنیتي سکتور کې د ګمارنې بورډ جوړ شو، چې افسران د ضوابطو له مخې ګمارل کېږي نه د روابطو له مخې! د خیالي سرتېرو د مخنیوي له پاره ټول سرتېري بایو مټریک شول او تېر کال ۲۰۰۰ زاړه افسران او جنرالان متقاعد شول چې پر ځای یې نوي ځوان مسلکي افسران وګمارل شول. وړاندې به سرتېري په سنګرونو کې پراته ؤ، هیڅا یې غم نه کاوه. اوس به د *Army Personnel Payment System* له لارې خپل معاشونه اخلي، چې کارونه یې تقریباً ۸۰ سلنه بشپړ شوي دي، چې دا هم د امنیت په ټینګښت د پام وړ اغېزه کوي.

د سرحدي ځواکونو د ښه اداره کېدلو په موخه نوموړي ځواکونه د کورنیو چارو وزارت څخه په ملي دفاع وزارت پورې اړوند شول.

امنیت مو له پخوا ډېر ښه شوی دی.

ښکلا د پلار خبره غبرګه کړه ویې ویل:

په نظامي برخه کې یې هم د پام وړ اصلاحات راوستلي دي!

الماس پرته له څه ویلو بیا په خبرو پیل وکړ:

افغانستان يې د دې وړ کړ چې له نورو هېوادونو او سازمانونو سره ښې اړيکې ولري، لکه: د ۱۳ نړيوالو سازمانونو غړيتوب خپلول.

ښکلا د سازمانونو په هکله معلومات نه لرل، د پوهولو په خاطر يې وويل:

د سازمانونو غړيتوب؟

الماس په وياړ خبرې پيل کړې:

هو لورې وايم يې:

په لومړي ځل مو د نړيوال گمرکاتو (WCO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.

په دويم قدم کې مو د نړيوالې سوداگرۍ بانک(WTO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.

په درېيم قدم مو د مخابراتو د ټولنې يعنې RCC غړيتوب ترلاسه کړ.

په څلورم قدم کې مو د ISF غړيتوب ترلاسه کړ.

په پنځم قدم کې مو د نوښت وړ انرژي بين المللي مرکز (IRENA) غړيتوب ترلاسه کړ او لسم ولسمشر په خپله يوه وينا کې وويل:

افغانستان د دې وړتيا لري چې ۳۱٦ زره ميگا واټه برېښنا د اوبو، باد او لمر له لارې توليد کړي.

د ښکلا په مخ کې د خوښۍ څرک را پيدا شو او له خولې يې ووت:

وا ه ـ واه! رښتيا چې لسم ولسمشر د دې تيارو ځلانده ډيوه ده!

الماس هم مسکی شو ، خپلې خبرې يې اوږدې کړې:

په شپږم قدم کې مو د OGP غړيتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان غړيتوب سره موږ د خپل هېواد د نفتو او گازو د توليد په برخه کې گټه اخيستلای شو.

په اوم قدم کې مو د اسیا زیربنایي پانګونې بانک (AIIB) غړیتوب ترلاسه کړ، چې د دې سازمان موخه په اسیایي هېوادونو کې د زیربنایي پروژو مالي ملاتړ دی.

په اتم قدم کې مو د لویو بندونو کمیسیون (ICOLD) غړیتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان په غړیتوب سره به موږ خپلې اوبه مدیریت کړو.

په نهم قدم کې مو د نړۍ د ښاري حکومتوالۍ سازمان (GC) غړیتوب ترلاسه کړ.

په لسم قدم مو د اوبو سازمان (IWA) غړیتوب ترلاسه کړ.

په یوولسم قدم کې مو د کرکټ نړیوالې شورا (ICC) غړیتوب ترلاسه کړ.

ښکلا بیا د الماس خبرې پرې کړې، په خورا حیرانتیا یې وپوښتل:

اه تر اوسه مو د کرکټ نړیوالې شورا غړیتوب نه لرلو؟

الماس پرته له څه ویلو لنډ وویل:

نه!

ښکلا شونډې بوڅې کړې بیا یې وویل:

بس نو د نهم ولسمشر واکمني وه.

الماس بیا په خبرو پیل وکړ:

په دولسم قدم کې مو د الکتروني حکومتوالۍ سازمان (WeGO) غړیتوب ترلاسه کړ.

په دیارلسم قدم کې مو د بشر حقوقو ټولنې سازمان (UNHRC) غړیتوب ترلاسه کړ.

د ښکلا د تندي پوستکي ګونځې وکړې ، ویې ویل:

پلاره! نو دا خلک ولې شکایت کوي، هره ورځ یې له رسنیو وینو چې، بد رد وایي او د لسم ولسمشر په لاسته راوړنو ولې خاورې اړوي او منکر دي؟!

د الماس په تندي خولې راماتې وې، تور واوښتلو، ویې ویل:

گوره لورې! همدې پردي پالو په برښنایي پیژند پاڼو کې پر اسلامیت او افغانیت خاورې اړولې، هم له اسلامیت منکر شول او هم له افغانیت؛ نو د لسم ولسمشر له لاسته راوړنو څخه منکر کېدل او خاورې پرې اړول خو دومره لویه خبره نه ده!

په یوې پسې بله رایادېږي، همدا لسم ولسمشر ؤ چې د بریښنایي پیژند پاڼو وېش ته یې زمینه مساعده کړه او د ویش لړۍ یې پیل شوه. اوس یواځې په کابل پورې اړوند دی، چې تر اوسه یې ۱۰۰ زره کسانو ته بریښنایي پیژند پاڼې ویشلي دي او درې برابره نورو کسانو فورمونه اخیستي دي.

د پاسپورټ د ویش لړۍ چې وړاندې به مو په دوه میاشتو کې یو پاسپورټ نه شو تر لاسه کولای او د پاسپورټ د ریاست مخ ته به د کمیشنکارانو شین غورځی ؤ، لیکن اوس یې ټول وینو، چې په دوه ورځو کې پاسپورټ اخیستل کیږي او په نوم کمیشنکار نشته او د پاسپورټ په ریاست کې د پام وړ اصلاحات راغلي دي.

ښکلا ته هغه وخت ور یاد شو چې مور او پلار یې ناروغ ؤ. د پاکستان هېواد ته په تداوي پسې تلل. د پاسپورټ د اخیستلو پر مهال له ډېرو ستونزو سره مخ ؤ، د پاسپورټ په اخیستلو ونه توانیدل. یو کمیشنکار ورته وویل چې په ۸ ورځو کې به یې درته واخلم درې سوه ډالره لگښت پرې کیږي! خو الماس دې معاملې ته زړه ښه نه کړ. د سیمې یو ډاکټر یې غوره وبللو.

ښکلا یوه شیبه غلې وه بیا یې ناڅاپه خوښي وښودله ویې ویل:

واه ـ واه دا څومره ښه ده!

الماس بیا خپلې خبرې وغځولې:

د تېر کال د کب نهمه نېټه يې د سرتېرو په نوم ياده کړه، چې د دې ورځې په نومولو سره يې د سرتېرو مورال نور هم غښتلی کړ او د سرتېرو له فکر او خيال څخه دا خبرې لرې شوې، چې ويل به يې:

د هغه ملت ساتنه کوو، چې په ساتنه نه ارزي!!

لسم ولسمشر خپل پوځ ته د ”تومو“ خبره وکړه:

ښه روزل شوی وسلوال پوځ غره ته نه وايي چې ولې لوړ يې؟ يا په کې دره پيدا کوي يا يې څنګ کې د تېرېدو لار لټوي او که نه شو نو سوری کوي يې!

الماس يو سوړ اسويلی ويوست، ويې ويل:

تر ټولو دردوونکې دا ده چې هېواد مو د يتيمانو او کونډو ځاله ده نو ځکه لسم ولسمشر د بې سرپرسته ماشومانو د ساتلو او روزلو له پاره په منظم ډول ٦٣ خصوصي او دولتي روزنتونونه جوړ کړل. همدارنګه ۲۱۸۴ تنه بې موره او بې پلاره ماشومان د کفالت ايتام برنامې څخه برخمن شول.

د دې خبرې په اوريدلو سره د ښکلا له سترګو اوښکې توئې شوې، ځکه يو کال وړاندې ښکلا هم د مور له مينې بې برخې شوې وه.

الماس چې د ښکلا اوښکې ولېدې ژر ئې خبره بدله کړه، ويې ويل:

لسم ولسمشر ته يوه ډېره بده حکومتوالي په ميراث ور پاتې وه؛ نو ځکه خو يې وويل:

خبره دا نه ده چې ماته څه په ميراث را پاتې دي؟ دا قضاوت به تاريخ وکړي چې ما دې ميراث ته څومره بدلون ورکړ! په هره بيه چې وي دا ميراث به راتلونکو ته په يو ښه ميراث بدلوم!

ښکلا خپلې اوښکې پاکې کړې. یوه شیبه غلې وه او د هغه ښوونکي کیسه وریاده شوه، چې په یوه بمي چاودنه کې ټپي شوی ؤ او صنف ته په لکړو روان ؤ، نو ځکه یې د سولې په هکله داسې ؤپوښتل:

پلاره لسم ولسمشر به مو له سولې برخمن نه کړي؟

الماس ژبه په شونډو تېره کړه، ویې ویل:

د سولې په هکله یې ډېرې هلې ځلې وکړې او کوي یې د بیلګې په توګه:

د کورنی، سمه ییزې او نړیوالې اجماع رامنځته کول.

د حزب اسلامي سره بین الافغاني مذاکرات په بریالیتوب سره ترسره کول، چې په پایله کې دا په څلویښت کلنه جګړه کې لومړی ځل ؤ، چې یوه مخالفه ډله د جګړې پر ځای په سیاسي مبارزې پیل وکړي!!

په کابل کې د درو زرو تنو علماوو له لوري روانه جګړه ناروا وبلل شوه، چې دا هم د سولې په برخه کې اړین ګام ؤ.

د ۳۳ هېوادونو د استازو په ګډون په یوه ناسته کې بیا هم روانه جګړه یوه ناروا جګړه وبلل شوه.

بیا یې هم زړه صبر نه شو د کعبې له امام یې غوښتنه وکړه چې د حق فتوای ورکړي تر څو تور له سپین جلا شي.

د کعبې امام هم دا روانه جګړه ناروا وبلله، چې د سولې په بهیر کې یې یوه اغیزمنه فتوای بللی شو.

په اندونیزیا او ازبکستان کې د سولې په هکله کنفرانسونه دایر شول، چې د سولې په راوستلو کې خورا اړین ؤ.

په کوچنې اختر کې دوه اړخیز درې ورځنی اوربند وشو، چې په ټول هېواد کې د امن څپې خورې وې او په دې ۴۰ کلونو کې تر اوسه داسې اوربند نه ؤ اعلان شوی!

بالاخره لسم ولسمشر مخالفينو ته وويل:

هر ځای چې ستاسو خوښ وي په همغه ځای کې درسره کښینم!!

ښکلا د پلار خبرو کې را ولوېده، ویې ویل:

نو دا مخالفین څه غواړي؟

الماس لنډ وویل:

سیاسي ویش!

د دې خبرې په اورېدلو سره ښکلا ټکان وخوړ ویې پوښتل:

څنګه سیاسي وېش؟

د الماس تندي بیا ګونځې وکړې، ویې ویل:

په دوه زره څوارلسم کال کې د قدرت لېږد تر څنګ د لس زره خارجي سرتېرو په وتلو سره امنیتي مسولیت په بشپړه توګه افغان ځواکونو ته ولېږدول شو، چې دښمن له دې فرصت څخه په ګټې اخیستنې سره جګړې ته زور ورکړ او غوښتل یې چې له ۳۴ ولایتونو څخه لږ تر لږه ۱۷ ولایته تر خپل کنټرول لاندې راولي او هېواد په دوو سیاسي برخو وویشل شي؛ لیکن لسم ولسمشر دا کال د بقا د کال په نوم ونومولو. امنیتي ځواکونه مو په دې بریالي شول چې جګړه مدیریت کړي او همدا د جګړې مدیریت ؤ، چې هېواد یې له سیاسي جغرافیوي ویش وژغورلو.

د ښکلا په مخ کې بیا وینه ورکه شوه، ژېړ مخ یې نیولی ؤ، په خواره ژبه یې وویل:

په رښتیا چې له ولس سره مینه لري!

بیا یې په تصویر کې سترګې ښخې کړې او ویې پوښتل:

پلاره! د لسم ولسمشر او ولس ترمنځ واټن به هم په کمېدو وي که څنګه؟

الماس د لاسو له گوتو ټکا و ایستله او بیا یې خوله خبرو ته جوړه کړه:

لسم ولسمشر د ارگ دروازه د افغانستان د خلکو د مختلفو قشرونو پر مخ پرانیستلې ده. د هغه ارگ دروازه یادوم، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال تړلې وه.

مورې او تاسو یې هره ورځ تصویرونه د ټولیزو رسینو له لارې وینو، چې لسم ولسمشر ته زموږ خویندې، ځوانان، محصلین، د مدني ټولنو غړي، ورزش کاران، هنرمندان او کارگران د خپلو ستونزو د حل په موخه تر ولسمشریزې ماڼۍ رسیږي!

ښکلا بیا د پلار خبرې غوځې کړې، ویې پوښتل:

پلاره لکه څومره چې ځوانانو ته لسم ولسمشر ښاغلی دی آیا لسم ولسمشر هم پر ځوانانو همدومره باور لري؟

الماس سر وښوراوه، زیاته یې کړه:

لسم ولسمشر هغه ولسمشر دی چې د یوې وینا پر مهال یې په زغرده وویل:

نور قدرت ځوانانو ته لیږدوم! د هېواد مشري هغه نسل ته په امانت ډول سپارم چې په ۹۰ مه لسیزه کې را لوی شوی او زما د هېواد اکثریت تشکیلوي! تر څو یو نسلي بدلون رامنځ ته شي.اوس ځوانان په هره برخه کې پیاوړي شوي دي.

لسم ولسمشر په خپل ملت ډېر ډاډه دی او په یوه بله وینا کې یې وویل:

اوس دا هغه پخوانی ملت نه دی چې غازي امان الله خان یې دې ته اړ کړ چې هېواد پریږدي.

د ښکلا په مخ کې بیا سورخي پیدا شوه او د لسم ولسمشر سیاست خوند ورکړ نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! لسم ولسمشر د چا په لار روان دی؟

الماس ژوره ساه واخیسته په لړزیدلي غږ یې وویل:

د هغه غازي په لار روان دی چې همدې پردیپالو دې ته اړ کړ، ترڅو خپل هېواد پرېږدي او په پردي هېواد کې د ژوند د اړتیاوو پوره کولو له پاره د لرگیو د اره کولو په یو ماشین کې په ورځني مزد کار پیل کړي!

د ښکلا تندي گونځې وکړې، په خورا حیرانتیا یې وپوښتل:

پلاره! دا غازي څوک ؤ؟

الماس بیا ساه واخیستله او په ټیټ غږ یې وویل:

لورې! غازي امان الله خان یادوم!

د ښکلا له سترگو اوښکې توئې شوې، سلگۍ ونیوله.

ښکلا فکر په مخه کړه، د وخت شاه یې په پردي ملک کې خړ پړ لیده!

الماس هم د ښکلا له سلگیو اغیزمن شو.

پلار او لور دواړه یوه شیبه غلي وو بیا الماس په خبرو پیل وکړ:

لسم ولسمشر په ولسمشریزې ماڼۍ کې گرځیدلو، چې د غازي امان الله خان په کاري میز یې سترگې خښې شوې. په وینا یې میز ورغول شو چې اوس یې کاري میز دی او یو ډول ډاډ ورکوي! او هغه څوکۍ چې غازي امان الله خان پرې کیناستلو له گدامه را وایستله او په خپل دفتر کې یې کېښودله.

شهزادگۍ هندیه د غازي امان الله خان لور، چې کله له لسم ولسمشر سره لېدنه کوله د لیدنې پر مهال یې د خپل پلار په کاري میز سترگې ښخې شوې، د میز تر شا کیناستله، د پلار واکمنې ور یاده شوه. میز یې ښکل کړ!!

لسم ولسمشر په خپله وینا کې وویل:

زه د غازي امان الله خان نیمگړی فصل بشپړوم!

په لنډه توگه یې وایم:

همدا لسم ولسمشر به یو پورورړی افغانستان په غني افغانستان بدل کړي!!

همدا لسم ولسمشر به وي چې د ملي لیوانو سره به د تېرو څلویښتو کلونو حساب وکړي!!

له بده مرغه چې مور لسم ولسمشر نه پیژنو، نو ځکه نړیوالو پر مور عجیب نوم ایښی:

بد مرغه ولسمشر!

نیک مرغه ملت!

د بد مرغه ولسمشر نوم په ښکلا ښه ونه لګېدلو په خواشینی یې وپوښتل:

پلاره! بد مرغه ولسمشر؟

الماس ټوخې واخیست، له جیب یې رومال را وکاږلو. د رومال یوه څنډه یې پر شونډو تېره کړه، بیا یې وویل:

هو لورې!

بد مرغه ولسمشر ځکه دی چې یو ویده ملت ور له غاړې دی. تر اوسه یې نه دی درک کړی تل په منفي تبلغاتو پسې سر ګرځوي. که ورته وویل شي چې غوږ دې سپي یووړ نو خپل غوږ نه ویني په سپي پسې منډې وهي.

الماس د سر په ویښتانو لاس تېر کړ بیا یې وویل:

ملت ځکه نیک مرغه دی، چې داسې یو ولسمشر یې په نصیب شوی دی چې په ټوله نړۍ کې یې ساری نه لېدل کېږي!

ښکلا غلې وه الماس خبرې اورېدې کړې:

نړیوالو لسم ولسمشر هغه وخت ؤپیژندلو، کله چې په دوه زره لسم کال کې د فارین پالیسي په نوم یوې مشهورې امریکایي مجلې د سلو هغو کسانو نوملړ خپور کړ، چې په نړۍ کې بریالي کسان بلل کېدل. په دې نوملړ

کې زموږ لسم ولسمشر شلم ځای خپل کړی ؤ، چې د نړۍ شلم متفکر لقب يې ورکړو!

په دوه زره ديارلسم کال کې د پراسپيکټ په نوم بلې مشهورې مجلې ټولپوښتنه وکړه. په دې ټولپوښتنه کې د سلو هېوادونو څخه لس زرو کسانو برخه اخيستې وه. په پايله کې د سلو کسانو نوملړ يې خپور کړ، چې د اکسفورډ پوهنتون استاد ريچارد واکين لومړی مقام، لسم ولسمشر دويم مقام خپل کړ او د هارورډ پوهنتون استاد پروفيسور واستيفن پنکر دريم ځای وګاټه. نو په همدې نوملړ کې لسم ولسمشر ته د دويم متفکر لقب ورکړل شو!

ښکلا د تصوير په ښېښه د ټيکري پيڅه کش کړه د تصوير ښېښه رڼه وځليدله او بيا يې شونډې خلاصې کړې ويې ويل:

کاش چې بابا موږ ويده نه وای !!

کاش چې ستا په قدر پوهيدلی!!

ښکلا بيا د پلار په لورې سترګې وغړولې او له پلار يې ؤپوښتل:

پلاره لسم ولسمشر خو په ډېر کم وخت کې افغانستان د نړيوالو سيال کړ او له خپلو ژمنو يې ډېر څه وکړل. آيا راتلونکی به يې څنګه وي، شونې ده چې په راتلونکي کې يې تصوير په سېکه کې چاپ شي؟؟

الماس په غصه شو ويې ويل:

دا پردي پال ډېر بل ډول خلک دي، تا تر اوسه تاريخ سم نه دی لوستلی! سيد جمال الدين افغان د خپل هېواد په ګډون د ګاونډيو هېوادونو سياسي، ټولنيز او اقتصادي حالات و ارزول، غوښتل يې اسلامي هېوادونه او په ځانګړې ډول افغانستان د پرنګيانو له استعماري ولکې وژغوري. له همدې امله په ډېره بيړه خپل هېواد ته را وګرځيده، په دې وخت کې د افغانستان پاچا امير دوست محمد خان ؤ. د افغانستان ژغورل د سيد جمال الدين افغان ورکيدل

شول. سید جمال الدین افغان د هېواد پرېښودلو ته اړ شو، د هېواد پرېښودلو څخه وړاندې یې د وخت پاچا ته په دې تورو ټینگار وکړ:

د افغانستان سیاسي خپلواکۍ اعلان، د کابینې جوړښت، د ملي اردو تنظیم، د ملي ژبې "پښتو" بډاینه، د ښوونځیو جوړونه، د سړکونو جوړونه، پستې او مخابراتي اسانتیاوې او داسې نورو ټکو ته باید پوره پام وشي!

نو سید جمال الدین افغان خو افغانستان ژغورلو، ولې یې د هېواد پرېښودلو ته اړ کړ؟

په ژوندون یې له خپل هېواده مرور کړ او په مړینه یې بیا کوکې وهلې او هډوکي یې د ترکیې له هېواده راوړل!!

غازي امان الله خان هم په لومړۍ وینا کې خپله خپلواکي اعلان کړه او ویې ویل:

زه خپل ځان او خپل هېواد آزاد گڼم تر دې وروسته به زما هېواد د نړۍ د نورو هېوادونو په څېر آزاد وي او هیڅ خارجي قدرت ته به اجازه ور نه کړم، چې د سر ویښته په اندازه د افغانستان په داخلي چارو کې مداخله وکړي.

د دې خبرې په پای کې یې خپله توره را وایستله، ویې ویل:

که مداخله یې وکړه نو په دې توره به یې سر له تنې غوڅ کړم!

خو افغانانو څه وکړل؟!

د بغدادي پیر په نوم د یو انگریز ملا یې وتړله چې اصل نوم یې ډیوډ جونز ؤ. د هغه غازي دولت یې پرې رانسکور کړ، چې مصطفی کمال اتاترک یې په دې درناوی کاوه، چې په اسیایي هېوادونو کې یې د انگریز سر ټیټ کړی!

په ژوندون یې دې ته اړ کړ، چې د خپلو هېواد والو د وینو تویول ونهویني، له خپل هېواده مرور شو، لیکن اوس یې د خپلواکۍ کلیزې لمانځي!!

شهید ډاکټر نجیب هم همدې پردې پالو ته ډېرې ننواتې وکړې او ان له قدرت هم تېر شو، خو دې پردې پالو د پردیو په لمسون او د پردیو په لاس د آریانا په څلور لارې کې را څوړند کړ! اوس یې ویډیویي خبرې اورې. هر څوک دا خبره کوي، چې لوی انسان مو په خپله له منځه یووړ!

نو هغه خبره مې را یاده شوه چې یو پوهـ ویلي دي:

افغان پوهان یا دې ته اړ کېږي چې خپل وطن پرېږدي او یا دا چې وژل کېږي!!

د ښکلا په ژبه بې اختیاره دا خبره راغله:

له نن وروسته به افغان پوهان نه وژل کېږي او نه به دې ته اړ کېږي چې هېواد پرېږدي!

ښکلا له ځایه پورته شوه په چیغو چیغو یې وژړل. تصویر یې په ټټر پسې جوخت ونیولو په دروازه کې یې داسې یوه ناره وکړه:

دا غني زما غني

دا د ټول ملت غني

دا د پرمختګ غني!!

دا د پرمختګ غني!!

پــای

درنو لوستونکو!!

خپلې نیکې مشورې مو په لاندې ادرسونو راسره شریکولی شئ:

د موبیل شمېرې: **٠٧٧٢٠٢٨٠٥٥ — ٠٧٩٣٤٢٨٦٣٥**

فېسبوک پاڼه: *Noorullah Sultanzouy*

ایمل ادرس: noorullahsultanzoy@gmail.com

واټس اپ شمېره: **٠٧٧٢٠٢٨٠٥٥**